

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

GODIŠNJE IZVJEŠĆE
O RADU
AGENCIJE ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE
U 2023. GODINI

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

OSOBNNA ISKAZNICA

PUNI NAZIV: Agencija za odgoj i obrazovanje

ODGOVORNA OSOBA: v. d. ravnatelj Daria Kurtić, prof.

ADRESA SJEDIŠTA: Donje Svetice 38, Zagreb

USTROJBENI OBLIK: javna ustanova

OSNIVAČ: Republika Hrvatska

Matični broj poslovnog subjekta: 1778129

OIB: 72193628411

TELEFON: 01/2785 000

TELEFAKS: 01/2785 001 **E-POŠTA:** agencija@azoo.hr

INTERNETSKA STRANICA: www.azoo.hr

PODRUŽNICE:

Rijeka, Trpimirova 6, Rijeka

TELEFON: 051/320 381

Ispostava Rovinj, Istarska 13 a, Rovinj

Osijek, Strossmayerova 6/1, Osijek

TELEFON: 031/284 900

Split, Tolstojeva 32, Split

TELEFON: 021/340 999

Ispostava Zadar, Veslačka 12, Zadar

SADRŽAJ

1. UVOD	5
2. DJELATNOST AGENCIJE ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE	6
3. ORGANIZACIJSKA STRUKTURA I UNUTARNJI USTROJ.....	8
4. LJUDSKI POTENCIJALI	11
5. PROGRAMSKI CILJEVI AGENCIJE ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE U 2023. GODINI.....	12
5.1. OSIGURAVANJE I UNAPREĐIVANJE KVALITETE STRUČNIH USAVRŠAVANJA ZA PROFESIONALNI RAZVOJ ODGOJNO-OBRAZOVNIH RADNIKA	17
6. STRUČNO USAVRŠAVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH RADNIKA.....	19
6.1. KURIKULI MEĐUPREDMETNIH TEMA	28
6.1.1. GRAĐANSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE.....	28
6.1.2. ZDRAVLJE.....	35
6.1.2.1. ŽIVJETI ZDRAVO.....	37
6.1.3. ubr. INFORMATIČKE I KOMUNIKACIJSKE TEHNOLOGIJE.....	38
6.1.4. OSOBN I SOCIJALNI RAZVOJ.....	39
6.1.5. ODRŽIVI RAZVOJ.....	39
6.1.6. UČITI KAKO UČITI.....	
6.1.7. PODUZETNIŠTVO.....	44
6.2. USAVRŠAVANJE RAVNATELJA ODGOJNO - OBRAZOVNIH USTANOVA.....	46
6.2.1. RAVNATELJI PREDŠKOLSKIH USTANOVA.....	46
6.2.2. RAVNATELJI OSNOVNOŠKOLSKIH USTANOVA.....	47
6.2.3. RAVNATELJI SREDNJOŠKOLSKIH USTANOVA	48
6.3. MOBILNI TIMOVI	48
6.4. PREVENTIVNI PROGRAMI	49
6.5. ODGOJ I OBRAZOVANJE NACIONALNIH MANJINA	50
6.6. UČENJE I POUČAVANJE O HOLOKAUSTU I SPREČAVANJU ZLOČINA PROTIV ČOVJEČNOSTI.....	52
6.7. POUČAVANJE O DOMOVINSKOM RATU	54
6.8. STRUČNI SKUP ZA UČITELJE HRVATSKOGA JEZIKA IZVAN SUSTAVA MINISTARSTVA ZNANOSTI I OBRAZOVANJA REPUBLIKE HRVATSKE	55

6.9. STRUČNO USAVRŠAVANJE ODGOJNO- OBRAZOVNIH RADNIKA IZ ŽUPANIJA KOJE NASTAVU PROVODE NA HRVATSKOME JEZIKU U BOSNI I HERCEGOVINI.....	55
6.10. STRUČNO USAVRŠAVANJE ZA NASTAVNIKE KOJI NASTAVU PROVODE NA HRVATSKOM JEZIKU U REPUBLICI SRBIJI	56
7. SUDJELOVANJE U EKSPERIMENTALNOM PROGRAMU OSNOVNE ŠKOLE KAO CJELODNEVNE ŠKOLE.....	56
8. SUDJELOVANJE U PROVEDBI NACIONALNIH PROGRAMA I AKCIJSKIH PLANOVA	57
9. STRUČNI ISPITI ZA ODGOJNO - OBRAZOVNE RADNIKE	60
10. POSTUPAK NAPREDOVANJA ODGOJNO - OBRAZOVNIH RADNIKA.....	60
11. PRUŽANJE STRUČNO - SAVJETODAVNE POMOĆI.....	62
12. STRUČNO - PEDAGOŠKI NADZOR.....	63
13. STRUČNA MIŠLJENJA.....	67
14. DRUGI OBRAZOVNI MATERIJALI	67
15. PRIZNAVANJE INOZEMNIH OBRAZOVNIH KVALIFIKACIJA.....	68
16. NATJECANJA I SMOTRE	68
17. OSKAR ZNANJA	69
18. PROJEKTI	70
18.1. PROJEKT SROK – NA PUTU DO SMANJENJA RIZIKA OD KATASTROFA	70
18.2. PROJEKT E-ŠKOLE (II. FAZA) – RAZVOJ SUSTAVA DIGITALNO ZRELIH ŠKOLA.....	70
18.3. PROJEKT: UČIM PODUZETNIŠTVO 5.0	74
18.4. ERASMUS + AKREDITACIJA	75
18.5. ERASMUS Teacher Academies – ContinueUP	77
18.6. GAMMA - GAMe-based learning in MATHematics	78
19. RAD U STRUČNIM TIJELIMA I POVJERENSTVIMA.....	80
20. SPORAZUMI O SURADNJI	84
21. SUDJELOVANJE SAVJETNIKA AGENCIJE U PROJEKTIMA VISOKIH UČILIŠTA.....	84
22. IZDAVAČKA DJELATNOST	85

1. UVOD

Agencija za odgoj i obrazovanje (dalje u tekstu: Agencija) osnovana je *Zakonom o Agenciji za odgoj i obrazovanje* (Narodne novine, 85/06 i 151/22) kao pravni slijednik Zavoda za školstvo Republike Hrvatske. Osnivač Agencije je Republika Hrvatska, a prava i dužnosti osnivača obavlja Ministarstvo nadležno za poslove obrazovanja.

Temeljem *Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije* (Narodne novine, 124/14) i *Smjernica za strategiju odgoja, obrazovanja, znanosti i tehnologije* (HAZU–MZO, 2012.). Agencija je svoje djelovanje usmjerila na postizanje cjelovitog, fleksibilnog i učinkovitog sustava odgoja i obrazovanja koji povezuje sve razine i vrste obrazovanja u harmoničnu i transparentnu cjelinu temeljenu na zajedničkim pozitivnim vrijednostima, načelima i ciljevima.

Jedno od osnovnih načela na kojima se zasniva *Strategija* jest autonomija svih institucija u području obrazovanja i znanosti te autonomija svih djelatnika. Važan preduvjet autonomije djelatnika je podizanje razine njihovih kompetencija unapređivanjem njihova stalnog stručnog usavršavanja s ciljem poticanja inicijative i kreativnosti zaposlenih u sustavu, čime odgojno-obrazovne ustanove i njihovi djelatnici postaju kreatori aktivnosti u procesu učenja i odgajanja u čijem se središtu nalazi dijete, odnosno učenik.

Savjetnici Agencije za odgoj i obrazovanje aktivno su tijekom 2023. godine sudjelovali u projektima i reformskim procesima koje provodi Ministarstvo znanosti i obrazovanja.

2. DJELATNOST AGENCIJE ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE

Djelatnost Agencije je obavljanje stručnih i savjetodavnih poslova u odgoju i obrazovanju, a također sudjeluje u praćenju, unapređivanju i razvoju odgoja i obrazovanja na području predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja, obrazovanja odraslih te školovanja djece hrvatskih građana u inozemstvu i djece stranih državljana. Člankom 4. *Zakona o Agenciji za odgoj i obrazovanje* utvrđuje se da u obavljanju djelatnosti Agencije:

- sudjeluje u izradi, razvoju i implementaciji nacionalnog kurikuluma
- pruža stručnu pomoć i daje upute ustanovama, njihovim ravnateljima te odgojiteljima, učiteljima, nastavnicima, stručnim suradnicima (u daljnjem tekstu: odgojno-obrazovni radnici) u provedbi djelatnosti odgoja i obrazovanja
- organizira i provodi stručno usavršavanje odgojno-obrazovnih radnika i ravnatelja, ako posebnim propisima nije drukčije određeno
- provodi stručne ispite za odgojno-obrazovne radnike, prema posebnim propisima
- provodi postupak stručnog napredovanja za odgojno-obrazovne radnike i ravnatelje, prema posebnim propisima
- daje mišljenja o programima u predškolskom odgoju, nastavnim programima u osnovnom školstvu i gimnazijama, opće-obrazovnim programima srednjega strukovnog školstva te u programima obrazovanja odraslih, osim ako posebnim propisima nije drukčije određeno
- daje mišljenja o nastavnim programima općeobrazovnih predmeta u postupku verifikacije odgojno-obrazovnih ustanova
- prati izradu i provedbu Hrvatskoga nacionalnoga obrazovnog standarda kao dijela nacionalnoga kurikuluma
- obavlja stručno-pedagoški nadzor
- sudjeluje u organizaciji i provođenju učeničkih smotri i natjecanja
- sudjeluje u izradi i praćenju nacionalnih programa
- obavlja informacijsko-dokumentacijsku i nakladničku djelatnost
- surađuje s drugim ustanovama nadležnima za obrazovanje te znanstvenim, odgojno-obrazovnim i ostalim ustanovama u području obrazovanja
- obavlja i druge poslove u sustavu odgoja i obrazovanja u skladu sa zakonom i provedbenim propisima ministra nadležnog za obrazovanje.

Osim djelatnosti koje su određene *Zakonom o Agenciji za odgoj i obrazovanje* u nadležnosti Agencije je i provedba postupka odobravanja drugih obrazovnih materijala za nastavne predmete u osnovnim školama, gimnazijama i općeobrazovne predmete u strukovnim i umjetničkim školama utvrđena *Zakonom o udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima za osnovnu i srednju školu* (Narodne novine, 116/18, 85/22 i 149/22) i internog akta Agencije *Postupak za objavu drugog obrazovnog materijala u virtualni repozitorij*.

Agencija sustavno vodi evidenciju i izrađuje popis svih odobrenih drugih obrazovnih materijala.

Agencija je ovlaštena *Zakonom o priznavanju i vrednovanju inozemnih obrazovnih kvalifikacija* (Narodne novine, 69/22) za vođenje postupaka vrednovanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija o završenom osnovnom i srednjem obrazovanju u općim, gimnazijskim i umjetničkim programima u svrhu pristupa tržištu rada u profesijama koje nisu uključene u Popis reguliranih profesija u Republici Hrvatskoj te za vođenje postupka priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija o završenom osnovnom obrazovanju u svrhu nastavka obrazovanja na srednjoškolskoj razini.

3. ORGANIZACIJSKA STRUKTURA I UNUTARNJI USTROJ AGENCIJE

Sukladno *Zakonu o Agenciji za odgoj i obrazovanje* i *Statutu Agencije za odgoj i obrazovanje*, Agencijom upravlja Upravno vijeće koje ima predsjednika i šest članova. Predsjednika i pet članova Upravnog vijeća imenuje i razrješava Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra nadležnog za obrazovanje, a predstavnicu radnika imenuje Radničko vijeće.

Mandat Upravnog vijeća traje četiri godine od dana konstituiranja. Vlada Republike Hrvatske na sjednici održanoj 2. ožujka 2023. godine imenovala je novo Upravno vijeće Agencije koje je konstituirajuću sjednicu održalo 20. ožujka 2023. godine. Predsjednikom Upravnog vijeća Agencije imenovan je Igor Rukljač, mag. prim. educ., a imenovani članovi su Antonija Miroslavljević, prof., Suzana Hitrec, prof., Vjera Brković, prof., dr. sc. Bruno Ćurko, Katarina Tolja, prof. te je mr. sc. Marijanu Marinović, višu savjetnicu za povijest imenovalo Radničko vijeće.

Ravnatelj Agencije za odgoj i obrazovanje vodi poslovanje i stručni rad, predstavlja i zastupa Agenciju te je odgovoran za zakonitost rada Agencije.

Od 1. siječnja 2023. do 1. srpnja 2023. ravnateljica Agencije za odgoj i obrazovanje bila je dr. sc. Dubravka Brezak Stamać.

Upravno vijeće Agencije za odgoj i obrazovanje imenovalo je v. d. ravnatelja Agencije za odgoj i obrazovanje, višu savjetnicu za glazbenu kulturu i glazbenu umjetnost, raspoređenu i za obavljanje stručnih poslova u odgojno-obrazovnom području glazbenih i plesnih osnovnih i srednjih škola na području Republike Hrvatske, Dariu Kurtić, prof. dana 2. srpnja 2023.

Imenovana v. d. ravnatelja dalje vodi poslovanje i stručni rad, predstavlja i zastupa Agenciju te je odgovorna za zakonitost rada Agencije.

V. d. ravnatelja Agencije ima pomoćnike koji joj pomažu u organizaciji i vođenju poslovanja i stručnog rada iz djelokruga za koje su imenovani, obavljaju i ostale poslove sukladno općim aktima Agencije i ovlaštenju v. d. ravnatelja te je zamjenjuju u slučaju njezine privremene spriječenosti.

Ustrojstvene jedinice Agencije su odjeli, odsjeci i podružnice. Radom podružnice rukovodi predstojnik podružnice, radom odjela voditelj odjela, a odsjekom voditelj odsjeka.

Slika 1. Organizacijska struktura i unutarnji ustroj Agencije za odgoj i obrazovanje

AGENCIJA ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE
UPRAVNO VIJEĆE
V. D. RAVNATELJA
POMOĆNICI V. D. RAVNATELJA

ODJEL ZA OPĆE POSLOVE	ODJEL PRAVNIH, RAČUNOVODSTVENIH I POMOĆNIH POSLOVA	ODJEL ZA PREDŠKOLSKI ODGOJ I OSNOVNO ŠKOLSTVO	ODJEL ZA SREDNJE ŠKOLSTVO	ODJEL ZA STRUČNO-PEDAGOŠKI NADZOR	PODRUŽNICE
<i>Organizira i koordinira stručne ispite, napredovanja, natjecanja i smotre i poslove međunarodne suradnje</i>	<i>Osigurava pravnu i administrativnu potporu Agenciji te obavlja računovodstveno-financijske poslove.</i>	<i>Okvirno obavlja djelatnost za Zagrebačku, Krapinsko-zagorsku, Međimursku, Varaždinsku, Karlovačku, Sisačko-moslavačku, Koprivničko-križevačku i Bjelovarsko-bilogorska županiju te Grad Zagreb</i>		<i>Odjel koordinira cjelokupni stručno-pedagoški nadzor na području svih županija Republike Hrvatske</i>	
<i>Odsjek zajedničkih poslova</i>	<i>Odsjek pravnih, kadrovskih i pomoćnih poslova</i>	<i>Odsjek za predškolski odgoj i razrednu nastavu</i>			Podružnica Split <i>obavlja djelatnost za Zadarsku, Šibensko-kninsku, Splitsko-dalmatinsku i Dubrovačko-neretvansku županiju</i>
<i>Odsjek za međunarodnu suradnju i projekte EU</i>	<i>Odsjek računovodstvenih poslova</i>	<i>Odsjek za predmetnu nastavu</i>			Podružnica Rijeka <i>obavlja djelatnost za Primorsko-goransku, Ličko-senjsku i Istarsku županiju</i>
					Podružnica Osijek <i>obavlja djelatnost za Virovitičko-podravsku, Požeško-slavonsku, Brodsko-posavsku, Osječko-baranjsku i Vukovarsko-srijemsku županiju.</i>

Tablica 1. Shematski prikaz organizacijske strukture i unutarnjeg ustroja Agencije

Slika 2. Prikaz broja zaprimljenih pismena po predmetima i ustrojstvenim jedinicama tijekom 2023. godine iz čega je vidljivo kako je Agencija u 2023. godini zaprimila u nadležnost obrade 27 201 predmet

Uredsko poslovanje po ustrojstvenim jedinicama						
Datum od:		1.1.2023		Datum do:		31.12.2023
Ustrojstvena jedinica	Predmeti	Pismena			Pošiljke	
	Osnovano predmeta	Podnesci	Akti	Ukupno	Otpremljena pismena	Otpremljene pošiljke
1	2	3	4	5	6	7
Agencija za odgoj i obrazovanje	0	0	0	0	2	2
Odjel pravnih, računovodstvenih i pomoćnih poslova	39	34	140	174	0	0
Odjel za opće poslove	1727	2013	3300	5313	0	0
Odjel za predškolski odgoj i osnovno školstvo	523	722	1000	1722	0	0
Odjel za srednje školstvo	202	368	648	1016	0	0
Odjel za stručno-pedagoški nadzor	341	568	683	1251	0	0
Odsjek pravnih, kadrovskih i pomoćnih poslova	1101	1859	4844	6703	9293	9293
Odsjek računovodstvenih poslova	16	15	19	34	0	0
Odsjek za međunarodnu suradnju i projekte Europske unije	30	33	36	69	0	0
Odsjek za predmetnu nastavu	18	39	41	80	0	0
Odsjek za predškolski odgoj i razrednu nastavu	89	141	156	297	0	0
Odsjek zajedničkih poslova	1705	5900	2165	8065	0	0
Podružnica Osijek	163	223	467	690	0	0
Podružnica Rijeka	225	348	426	774	0	0
Podružnica Split	225	351	422	773	0	0
Središnji ured Zagreb	111	120	114	234	0	0
Upravno vijeće	3	0	6	6	0	0
SVEUKUPNO:	6518	12734	14467	27201	9295	9295

Tablica 2. Prikaz opsega poslovanja Agencije u 2023. godini po ustrojstvenim jedinicama

4. LJUDSKI POTENCIJALI

U Agenciji je ustrojeno ukupno 148 radnih mjesta od kojih je na dan 31. prosinca 2023. godine bilo popunjeno 117 radnih mjesta (svi na neodređeno radno vrijeme). Agencija je tijekom 2023. godine pojedina upražnjena radna mjesta popunila po provedenom natječajnom postupku, uz prethodno dobivenu suglasnost nadležnog Ministarstva.

Tijekom 2023. godine iz Agencije je otišlo 11 zaposlenika i to: 2 zaposlenika temeljem sporazuma o premještanju zbog zasnivanja radnog odnosa kod drugog poslodavca, 6 zaposlenika temeljem sporazuma zbog zasnivanja radnog odnosa kod drugog poslodavca, 2 zaposlenika zbog odlaska u starosnu mirovinu i 1 zaposlenik po isteku Ugovora o radu na određeno (mandatno razdoblje). Tijekom 2023. godine na upražnjena radna mjesta zaposleno je 7 osoba na neodređeno vrijeme.

Slika 3. Završeni stupanj obrazovanja djelatnika Agencije

Razina obrazovanja	Broj zaposlenika
srednja stručna sprema – SSS	11
preddiplomski sveučilišni studij ili stručni studij u trajanju od najmanje tri godine – VŠS	3
preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij – VSS	87
poslijediplomski specijalistički studij	2
magisterij znanosti – mr. sc.	8
doktorat znanosti – dr. sc.	6

Tablica 3. Struktura zaposlenika prema razini obrazovanja

5. PROGRAMSKI CILJEVI AGENCIJE ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE U 2023. GODINI

Tijekom 2023. godine Agencija je svoje programske ciljeve i aktivnosti temeljila na sljedećim dokumentima:

- *Zakon o Agenciji za odgoj i obrazovanje* (Narodne novine, 85/06 i 151/22)
- *Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju* (Narodne novine, 10/97, 107/07, 94/13, 98/19, 57/22, 101/23 i 145/23)
- *Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi* (Narodne novine, 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 94/13, 152/14, 7/17, 68/18, 98/19, 64/20, 133/20 i 151/22)
- *Zakon o udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima za osnovnu i srednju školu* (Narodne novine, 116/18, 85/22 i 149/22)
- *Zakon o priznavanju i vrednovanju inozemnih obrazovnih kvalifikacija* (Narodne novine, 69/22)
- *Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030.* (Narodne novine, 13/21)
- *Nacionalni okvirni kurikulum za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje* (Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Odluka KLASA: 023-03/11-01/00007, URBROJ: 533-04-11-0001 od 20. srpnja 2011.)
- *Odluka o donošenju Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje* (Narodne novine, 5/15 i 57/22)
- *Odluka o donošenju Nacionalnog kurikuluma za strukovno obrazovanje* (Narodne novine, 62/18)
- *Nacionalna strategija poticanja čitanja za razdoblje od 2017. do 2022. godine* (Odluka Vlade Republike Hrvatske od 2. studenoga 2017.)
- *Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije* (Narodne novine, 124/14)
- *Strateški plan Ministarstva znanosti i obrazovanja za razdoblje 2020.–2022.* (MZO, 2019.)

KURIKULUMI

- *Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Engleski jezik za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj* (Narodne novine, 7/2019 i 10/2019)

- *Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Francuski jezik za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, 7/2019 i 10/2019)*
- *Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Njemački jezik za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, 7/2019 i 10/2019)*
- *Odluku o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Talijanski jezik za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, 7/2019 i 10/2019)*
- *Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Latinski jezik za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, 7/2019 i 10/2019)*
- *Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Grčki jezik za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, 7/2019)*
- *Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Geografije za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, 7/2019 i 10/2019)*
- *Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Matematike za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, 7/2019 i 10/2019)*
- *Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Prirode i društva za osnovne škole u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, 7/2019)*
- *Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Prirode za osnovne škole u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, 7/2019)*
- *Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Biologije za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, 10/2019)*
- *Odluka o donošenju kurikuluma za međupredmetnu temu Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije za osnovne i srednje škole u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, 7/2019)*
- *Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Glazbene kulture za osnovne škole i Glazbene umjetnosti za gimnazije u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, 10/2019 i 69/20119)*
- *Odluka o donošenju kurikuluma za međupredmetnu temu Održivi razvoj za osnovne i srednje škole u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, 7/2019)*
- *Odluka o donošenju kurikuluma za međupredmetnu temu Osobni i socijalni razvoj za osnovne i srednje škole u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, 7/2019)*

- *Odluka o donošenju kurikuluma za međupredmetnu temu Učiti kako učiti za osnovne i srednje škole u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, 7/2019)*
- *Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Psihologije za gimnazije u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, 7/2019 i 10/2019)*
- *Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Logike za gimnazije u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, 7/2019 i 10/2019)*
- *Odluka o donošenju kurikuluma za međupredmetnu temu Poduzetništvo za osnovne i srednje škole u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, 7/2019)*
- *Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Filozofije za gimnazije u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, 7/2019 i 10/2019)*
- *Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Politike i gospodarstva za gimnazije u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, 7/2019 i 10/2019)*
- *Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Sociologije za gimnazije u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, 7/2019 i 10/2019)*
- *Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Tehničke kulture za osnovne škole u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, 7/2019 i 69/2019)*
- *Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Likovne kulture za osnovne škole i Likovne umjetnosti za gimnazije u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, 7/2019 i 10/2019)*
- *Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Pravoslavni vjeronauk za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, 10/2019)*
- *Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Etike za gimnazije u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, 10/2019)*
- *Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Kemije za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, 10/2019)*
- *Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Matematika za srednje strukovne škole na razini 4.2. u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, 10/2019)*
- *Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Fizike za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, 10/2019)*
- *Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Engleski jezik za srednje strukovne škole na razini 4.2. u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, 10/2019)*

- *Odluka o donošenju kurikuluma za međupredmetnu temu Zdravlje za osnovne škole i srednje škole u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, 10/2019 i 21/2019)*
- *Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Islamski vjeronauk za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, 10/2019)*
- *Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Hrvatski jezik za srednje strukovne škole na razini 4.2. u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, 10/2019 i 24/2019)*
- *Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Hrvatski jezik za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, 10/2019)*
- *Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Katolički vjeronauk za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, 10/2019)*
- *Odluka o donošenju kurikuluma za međupredmetnu temu Građanski odgoj i obrazovanje za osnovne i srednje škole u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, 10/2019)*
- *Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Njemački jezik za srednje strukovne škole na razini 4.2. u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, 10/2019)*
- *Odluka o donošenju Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (Narodne novine, 5/15 i 57/2022)*
- *Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Povijest za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, 27/2019)*
- *Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Tjelesne i zdravstvene kulture za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, 27/2019)*
- *Odluka o donošenju nastavnih planova posebnih kurikuluma za osnovnu školu (Narodne novine, 99/2021)*
- *Odluka o izmjeni Odluke o donošenju nastavnih planova posebnih kurikuluma za osnovnu školu (Narodne novine, 90/2023)*
- *Odluka o donošenju Nastavnog plana posebnih kurikuluma za srednju školu (Narodne novine, 99/2021)*
- *Odluka o izmjeni Odluke o donošenju Nastavnog plana posebnih kurikuluma za srednju školu (Narodne novine, 90/2023).*

Eksperimentalni kurikulumi kao dio nastavnog plana Eksperimentalnog programa *Osnovna škola kao cjelodnevna škola - uravnotežen, pravedan, učinkovit i održiv sustav odgoja i obrazovanja*:

- Eksperimentalni kurikulum nastavnog predmeta Društvo i zajednica za osnovne škole (objavljeno 3. srpnja 2023.)
- Eksperimentalni kurikulum nastavnog predmeta Informacijske i digitalne kompetencije za osnovne škole (objavljeno 3. srpnja 2023.)
- Eksperimentalni kurikulum nastavnog predmeta Praktične vještine za osnovne škole (objavljeno 3. srpnja 2023.)
- Eksperimentalni kurikulum nastavnog predmeta Prirodoslovlje za osnovne škole (objavljeno 3. srpnja 2023.)
- Eksperimentalni kurikulum nastavnoga predmeta Svijet i ja za osnovne škole (objavljeno 17. svibnja 2023.)

Osnovni ciljevi Agencije za odgoj i obrazovanje u 2023. godini bili su usmjereni na ostvarivanje ciljeva *Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine* s naglaskom na:

- Strateški cilj 2. *Obrazovani i zaposleni ljudi*
- Prioritetna područja u sklopu cilja 2:
 1. Pristupačnost ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja
 2. Stjecanje i razvoj temeljnih i strukovnih kompetencija.

Sukladno navedenom cilju Agencija je tijekom 2023. godine usmjeravala svoje poslove i aktivnosti u organizaciji i provedbi trajnoga i sustavnog profesionalnog razvoja odgojno-obrazovnih radnika zbog unapređenja kvalitete sustava odgoja i obrazovanja koji će, u kontekstu društva temeljenoga na znanju, aktivno poticati cjelovit razvoj djece i učenika te svakom pojedincu omogućiti stjecanje temeljnih kompetencija za cjeloživotno učenje.

Tijekom 2023. godine stručno usavršavanje ostvarivalo se različitim oblicima i programima usmjerenima na jačanje stručnih kompetencija odgojno-obrazovnih radnika s ciljem daljnje implementacije kurikulumskih dokumenata, stjecanje odgojno-obrazovnih ishoda i temeljnih kompetencija.

Polazište stručnog usavršavanja bile su potrebe odgojno-obrazovnih radnika u provedbi učinkovitog i kreativnog odgojno-obrazovni rada koji omogućuje djeci i učenicima sustavno obrazovanje u skladu s njihovim mogućnostima, s naglaskom na unapređivanje odgojno-

obrazovnog rada s učenicima s teškoćama koji su integrirani u redovni nastavni proces, mentalno zdravlje djece i mladih te unaprjeđenje reformskih procesa.

Agencija za odgoj i obrazovanje sklopila je u 2023. godini sporazume o suradnji s više visokoškolskih ustanova i drugih uglednih institucija koje su pridonijele kvaliteti stručnog usavršavanja odgojno-obrazovnih radnika.

Sukladno Zakonu o Agenciji za odgoj i obrazovanje i Statutu Agencije za odgoj i obrazovanje tijekom 2023. godine ostvareni su planirani kratkoročni i dugoročni ciljevi.

5.1. OSIGURAVANJE I UNAPREĐIVANJE KVALITETE STRUČNIH USAVRŠAVANJA ZA PROFESIONALNI RAZVOJ ODGOJNO-OBRAZOVNIH RADNIKA

Agencija je odgovorna za stručno usavršavanje odgojno-obrazovnih radnika na svim razinama općeg obrazovanja. Dugoročni razvoj ove djelatnosti zacrtan je *Strategijom stručnog usavršavanja za profesionalni razvoj odgojno-obrazovnih radnika 2014. –2020.* kojom su određene smjernice razvoja te utvrđen okvir aktivnosti usmjerenih na poboljšanje kvalitete sustava stručnoga usavršavanja sa svrhom razvoja kompetencija odgojno-obrazovnih radnika.

Strateški je cilj Agencije pružati potporu odgojno-obrazovnim radnicima u profesionalnom cjeloživotnom učenju i suvremenom stručnom usavršavanju koje će utjecati na stjecanje i razvoj osobnih i profesionalnih kompetencija.

Upravljanjem i osmišljavanjem sustava stručnoga osposobljavanja i usavršavanja odgojno-obrazovnih radnika osigurava se održavanje postojećih te stjecanje i razvijanje novih znanja, vještina i kompetencija potrebnih za kvalitetan i kontinuiran osobni profesionalni razvoj. Tako se povećava opseg i kvaliteta stručnih znanja, postiže kompetentnost i djelotvornost, jača motivacija i sposobnost za stjecanje novih kompetencija te potiče trajno sudjelovanje odgojno-obrazovnih radnika u procesima cjeloživotnoga učenja.

Važnu ulogu i zadaću u stručnom usavršavanju na razini županija te u primjeni i provedbi reformskih procesa Ministarstva znanosti i obrazovanja imaju voditelji županijskih stručnih vijeća (ŽSV-a) i istaknuti odgojno-obrazovni radnici izabrani u zvanje mentora, savjetnika i izvrsnog savjetnika koje Agencija koristi u provedbi svojih aktivnosti. Oni redovito i učinkovito obavješćuju ostale odgojno-obrazovne radnike u sustavu o aktualnim temama, prosljeđuju važne informacije i nove spoznaje te organiziraju stručno

usavršavanje odgojno-obrazovnih radnika na županijskoj razini (kaskadni model stručnoga usavršavanja).

Svi oblici stručnoga usavršavanja u organizaciji voditelja županijskih stručnih vijeća potvrđuju trajnu suradnju Ministarstva znanosti i obrazovanja i Agencije jer savjetnici Agencije predlažu imenovanja voditelja županijskih stručnih vijeća, daju smjernice za njihov rad te im pružaju sustavnu stručnu i organizacijsku potporu u sklopu predmeta/područja svoga djelovanja i interdisciplinarno.

Tijekom 2023. aktivno je u sustavu odgoja i obrazovanja Republike Hrvatske djelovalo 1246 županijskih stručnih vijeća osnovnih i srednjih škola Republike Hrvatske koje je Agencija imenovala za mandatno razdoblje od 1. rujna 2022. godine do 31. kolovoza 2024. godine.

Agencija je svojim postojećim ljudskim potencijalima i resursima tijekom 2023. godine aktivno sudjelovala u razvoju i provedbi reformskih procesa uključujući sudjelovanje savjetnika Agencije u radu stručnih radnih skupina te u osiguravanju stalne stručne potpore odgojiteljima, odgajateljima, učiteljima, nastavnicima, stručnim suradnicima, ravnateljima i odgojno-obrazovnim ustanovama. Savjetnici Agencije sudjelovali su u različitim oblicima stručnoga usavršavanja odgojno-obrazovnih radnika i odgojno-obrazovnih ustanova s planiranom tematikom na svim razinama, a kontinuirano su bili dostupni za pružanje savjetodavne pomoći (uživo i *online*) u vezi s aktualnom problematikom ostvarivanja odgojno-obrazovnog procesa tijekom 2023. godine.

Agencija je pružala stručno-savjetodavnu pomoć školama aktivnostima redovitoga stručnog usavršavanja različitim načinima i oblicima provedbe te mobilnim stručnim timovima zbog što kvalitetnije integracije učenika s teškoćama u razvoju u redoviti odgojno-obrazovni sustav.

Uspostavljanjem mehanizama suradnje odgojno-obrazovnih ustanova i razmjene iskustava i primjera dobre prakse, ostvarena je sustavna podrška odgojno-obrazovnim ustanovama zbog podizanja razine njihove autonomije i unapređenja njihova razvojnog potencijala u području obrazovnih inicijativa.

U ostvarivanju svojih djelatnosti, tijekom 2023. godine, Agencija je surađivala s brojnim dionicima u razvoju sustava odgoja i obrazovanja koji su nositelji profesionalnog razvoja odgojno-obrazovnih radnika te s kojima su ostvareni, ili se planiraju, projekti za profesionalni razvoj odgojno-obrazovnih radnika.

6. STRUČNO USAVRŠAVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH RADNIKA

Stručno usavršavanje odgojno-obrazovnih radnika koje provodi Agencija utemeljeno je na *Strategiji stručnog usavršavanja za profesionalni razvoj odgojno-obrazovnih radnika 2014–2020.* kojom su dugoročno utvrđene smjernice razvoja i na *Strategiji obrazovanja znanosti i tehnologiji* (NN, 124/14).

Ciljevi postavljeni u *Strategiji stručnog usavršavanja za profesionalni razvoj odgojno-obrazovnih radnika 2014–2020.* ostvarivali su se u skladu s planiranim područjima razvoja, potrebama stručnoga usavršavanja odgojno-obrazovnih radnika i smjericama za razvoj: unaprijediti kvalitetu odgojno-obrazovnoga procesa, razvijati kompetencije odgojno-obrazovnih radnika, povećati učinkovitost stručnoga usavršavanja, poticati kreativnost i inovativnost, razvijati suradnju i partnerstvo te javno promicati i jačati vidljivost aktivnosti stručnoga usavršavanja.

Agencija organizira stručne skupove na državnoj, međuzupanijskoj i županijskoj razini. Na državnim skupovima sudjeluju, učinkovito se educiraju, međusobno komuniciraju i dogovaraju suradnju svi odgojno-obrazovni radnici određenog predmeta/područja. Međuzupanijske i županijske skupove savjetnici planiraju prema teritorijalnom načelu.

Slika 4. Prikaz podataka održanih stručnih skupova za 2023. godinu. Podaci su preuzeti iz sustava **ettaedu.azoo.hr** za 2023. godinu.

	Stručni skupovi	Trajanje u satima	Prisutni sudionici
Savjetnici AZOO-a	598	5 128 h	65 809
Skupovi ŽSV-a	3 877	15 619 h	101 213
Ukupno	4 475	20 747 h	167 022

Tablica 4. Prikaz ukupnog broja provedenih stručnih usavršavanja po nositeljima

Stručni skupovi Agencije održani su u skladu s načelima *ekonomičnosti* vremena i materijalnih sredstava, *usklađenosti s potrebama korisnika*, *kvalitete sadržaja i mogućnosti primjene* predstavljenih sadržaja stručnoga usavršavanja u školskom okruženju.

Agencija je nastavila promicati **e-učenje** koje omogućuje veću dostupnost različitih stručnih usavršavanja te individualizirani pristup, osobito u iznimnim uvjetima nemogućnosti provedbe stručnih skupova uživo (ili zbog epidemiološke situacije).

U organizaciji i provedbi stručnih skupova na daljinu viši savjetnici su iskazali zalaganje u stjecanju kompetencija potrebnih za učinkovito održavanje svih oblika stručnoga usavršavanja.

Programi stručnih skupova koje je Agencija organizirala objavljeni su na mrežnim stranicama www.azoo.hr.

Odgojno-obrazovni radnici prijavljuju se na **ettaedu.azoo.hr** – aplikaciju za online prijavljivanje na stručne skupove Agencije. Sudionici su bili upoznati s ciljevima održavanja svakoga pojedinoga stručnog skupa i kompetencijama koje će razvijati.

Stručni skupovi za učitelje i nastavnike u organizaciji viših savjetnika Agencije održani su u nenastavne dane, a za ostale ciljane skupine (stručne suradnike) organizirani su stručni skupovi i u nastavne dane.

Savjetnici i vanjski suradnici Agencije u suradnji s uglednim predavačima, iskusnim praktičarima, stručnjacima i znanstvenicima iz utjecajnih stručnih i znanstvenih institucija osmislili su i u 2023. godini održali stručne skupove o različitim temama.

Primjeri tema održanih stručnih skupova tijekom 2023. godine:

- Filmske, novinarske i dramske skupine - od ideje do inovacije
- Vrednovanje odgojno-obrazovnih ishoda u predmetu Hrvatski jezik - državni stručni skup
- Povezanost postupaka vrednovanja u nastavi biologije
- Državni stručni skup iz Građanskog odgoja i obrazovanja u korelaciji s međupredmetnim temama: Provedba metode Projekt građanin – razvijanje učeničkih kompetencija za rješavanje problema u zajednici
- Učenici s teškoćama iz spektra autizma
- Šoa akademija - Prvi zajednički seminar je organiziran 27. siječnja 2023. povodom obilježavanja Dana sjećanja na žrtve holokausta, a drugi u listopadu 2023. povodom obilježavanja „Pogroma iz studenoga“
- *InAMath* – Interdisciplinarni pristup poučavanju matematike u razrednoj nastavi
- Poučavanje i učenje o Holokaustu i sprečavanju zločina protiv čovječnosti
- Djeca s problemima u ponašanju ili "zločesta" djeca?, modularno
- Volonterstvo i njegova važnost u procesu odgoja i obrazovanja djece i mladih

- STEM u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju (1. dio - matematika, fizika, kemija)
- Upravljanje i rukovođenje školskom ustanovom i učeničkim domom - ravnatelji srednjih škola i učeničkih domova u prvoj godini prvog mandata
- Izazovi i prepreke u vođenju škole
- Odgoj i kultura slobodnog vremena
- Ekumenizam i međureligijski dijalog – polazišta interkulturalnog učenja u nastavi Katoličkoga vjeronauka
- Smjernice za rad s darovitom djecom i učenicima
- Izazovi i prepreke u vođenju škole
- Pripravnički staž i stručni ispit
- Supervizija supevizijskog rada voditelja ŽSV-a
- Indikatori kvalitete rada logopeda stručnog suradnika
- Kolegijalni dijalog i suradnja - stručni skup za stručne suradnike pedagoge predškolskih ustanova
- Važnost jezika i autentične komunikacije u prenošenju iskustva vjere djeci rane i predškolske dobi
- Suvremeni i tradicijski pristup vrednovanju u nastavi Tehničke kulture
- Jezične vještine u funkciji suvremene pismenosti - Državni stručni skup za pripravnike, učitelje i nastavnike španjolskog jezika
- Suvremeni pristupi temama i metodologiji nastave filozofije
- *In effectu* - učenici i nastavnici u kurikularnom pristupu nastavi klasičnih jezika
- Suvremene teme iz talijanistike
- Državni stručni skup - Rad s dječjom klapom
- Međužupanijski stručni skup za učitelje i nastavnike engleskoga i njemačkoga jezika
- Državni stručni skup za učitelje razredne nastave Poučavanje i učenje u suvremenom odgojno-obrazovnom procesu
- Povijesni koncepti; koncept rada s povijesnim izvorima; međužupanijski stručni skup za Zadarsku i Šibensko-kninsku županiju
- Upravljanje osobnim financijama
- Aktivne metode učenja i poučavanja - Državni stručni skup iz matematike

- Istraživanje pristupa i strategija čitanja književnoga teksta učenika različite dobi s ciljem ostvarivanja odgojno-obrazovnih ishoda prema načelu vertikalno-spiralnoga slijeda: Čitajmo zajedno – književnost u stripu
- Analiza nastavne prakse
- Jačanje kompetencija odgojitelja u podršci i suradnji s roditeljima
- Pristupi učenju, poučavanju i vrednovanju u školskoj knjižnici
- Vizualizacija u nastavi biologije
- Državni stručni skup za učitelje i stručne suradnike edukacijske rehabilitatore i logopede: Okruženja za učinkovito učenje i poučavanje te cjeloviti razvoj
- Suvremeni i tradicijski pristup vrednovanju u nastavi Informatike
- Dvodnevni državni stručni skup: Utjecaj stereotipa na proces obrazovanja u dječjem vrtiću, osnovnoj i srednjoj školi - treći i četvrti dio
- Zimska škola za odgajatelje u učeničkim domovima: Kvalitetno vođenje odgojne skupine
- Osnaživanje škole kroz izvannastavne aktivnosti - filmska radionica
- Razvoj medijske i kulturalne pismenosti u nastavi hrvatskoga jezika
- Suvremena područja istraživanja u astronomiji
- Izazovi razredništva
- Planiranje i programiranje nastavnoga rada na temelju kurikulumu predmeta
- Učenik u centru poučavanja
- Edukacija o mentalnom zdravlju djece i mladih
- Školski psiholozi - horizonti snage
- Pjevanje i sviranje tradicionalne glazbe
- Podrška učenicima s teškoćama u razvoju u redovnim obrazovnim programima
- Holokaust kao početna točka: dijalog Bosne i Hercegovine, Hrvatske i Srbije
- Edukacija o mentalnom zdravlju djece i mladih
- Sadašnjost i budućnost katoličkih škola – stanje, izazovi i perspektiva
- Državni stručni skup - Suvremene umjetničke škole/Umjetničke škole - izazovi budućnosti
- HPKZ - Proljetna škola -Mentalno zdravlje u sustavu odgoja i obrazovanja
- Edukacija o mentalnom zdravlju djece i mladih

- Poučavanje hrvatskoga jezika kao inoga
- Sretno dijete - vizijom ravnatelja predškolske ustanove do pozitivnih razvojnih ishoda
- Edukacija o mentalnom zdravlju djece i mladih
- Međužupanijski stručni skup: Jačanje kompetencija stručnih suradnika pedagoga
- Znanstvena pismenost i istraživačke aktivnosti u dječjem vrtiću
- "Odgajanje i odrastanje u digitalnom vremenu - mogućnosti i perspektive informacijske znanosti" – 35. Proljetna škola školskih knjižničara RH
- Hrvatski nacionalni program za nastavnike u CERN-u
- Državni stručni skup za učitelje i nastavnike engleskoga jezika *"Media Literacy and ELT"*
- Projekti, zakoni i sport u odgojno obrazovnom radu učitelja i nastavnika
- XVI. hrvatski simpozij o nastavi fizike
- 15. Državni stručni skup Južno bojište - deblokada Dubrovnika i oslobađanje juga Republike Hrvatske
- Kakoiskusni učitelji/nastavnici mogu mentorirati kolege početnike
- Učenik u centru poučavanja
- Kurikulumski pristup poučavanju glazbe iz različitih perspektiva
- Botanika u kurikulu biologije
- SEMEP - Utjecaj tradicijskog i suvremenog gospodarenja na klimatske promjene
- Državni skup U osvit modernog doba: 1400. - 1599. - europska renesansa
- Državni stručni skup za pedagoge osnovnih i srednjih škola i učeničkih domova - Cjeloživotno profesionalno usmjeravanje i razvoj karijere
- Sumativno vrednovanje pisanim provjeravanjem znanja i nacionalno vrednovanje
- Primjena novih jezikoslovnih spoznaja u ostvarivanju odgojno-obrazovnih ishoda jezika i komunikacije
- Praćenje i vrednovanje postignuća učenika u nastavnome predmetu Hrvatski jezik
- Edukacija za provedbu evaluiranih preventivnih programa
- Kritičko i kreativno razmišljanje i stvaranje u nastavi matematike
- Digitalna ovisnost
- Geološke posebnosti nacionalnih parkova u Republici Hrvatskoj
- Razvoj motoričkih sposobnosti i usvajanje motoričkih znanja djece rane i predškolske dobi

- Kibernetička sigurnost
- Sumativno vrednovanje pisanim provjeravanjem znanja i nacionalno vrednovanje
- Učinkovita podrška učenicima s teškoćama
- Kako primjereno odgovoriti na religiozne potrebe djeteta rane i predškolske dobi?
- Kritičko mišljenje u nastavi vjeronauka
- Državni stručni skup za stručne suradnike logopede: Izazovi i mogućnosti rada stručnih suradnika logopeda u predškolskim i osnovnoškolskim ustanovama
- 3. Međunarodna tematska konferencija o radu s darovitima: "Rana identifikacija darovite djece"
- 8. međunarodni simpozij glazbenih pedagoga: „Glazbena pedagogija u svjetlu sadašnjih i budućih promjena"
- 17. Festival matematike - Smotra učeničkih radova "Matematika +"
- Sustavni pristup u odgojno-obrazovnom radu s učenicima s teškoćama u razvoju
- Dječji vrtići, mjesto odgoja za susret, dijalog i interkulturalnost
- Izazovi u radu stručnih suradnika psihologa i nastavnika psihologije
- Organizacija rada otočnih škola
- Međunarodno znanstveno-stručna konferencija: Kakav odgoj želimo
- Dvodnevna državna smotra projekata u području Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo Vlade Republike Hrvatske za RPOO
- Edukacija za provedbu evaluiranih preventivnih programa, 2. modul
- Dvodnevni državni stručni skup Nacionalne manjine u Hrvatskoj između folkloru i tradicije
- Međužupanijski stručni skup za stručne suradnike logopede - Diskalkulija
- Trodnevni kongres u suorganizaciji s Hrvatskim Montessori društvom i Dječjim vrtićem Srčko u Zagrebu - 4. Međunarodni Montessori kongres u Hrvatskoj - Montessori – odgoj za mir
- Nazorovi dani
- Život i djelo Josipa Pupačića – od Slimena do Sljemena
- Izazovi poučavanju i vrednovanju učenika s TUR-om

- Samoozljeđivanje, suicidalne misli i ponašanja učenika - smjernice i hodoگرامi postupanja
- Školska knjižnica i građa lagana za čitanje
- Državni stručni skup: Učenje i poučavanje u izvanučioničnoj nastavi
- Važnost Medija u Domovinskom ratu
- Tematska kartografija
- Razvoj logičkog mišljenja
- Poticanje kreativnosti kod učenika u odgojno-obrazovnom procesu
- Kurikulsko poučavanje na satima prirode i društva i likovne kulture
- Razvoj temeljnih kompetencija učitelja i nastavnika fizike za cjeloživotno učenje
- Komunikacija u odgojno-obrazovnom procesu
- Unaprjeđivanje kompetencija nastavnika za poučavanje Sociologije i Politike i gospodarstva
- Državni stručni skup iz kemije: Analiza nastavne prakse (obilježja kvalitetne nastave)
- 24. SEMEP Ljetna škola: Pridonosimo smanjenju klimatskih promjena u zavičaju
- Učenje i poučavanje o baštini u nastavi geografije
- Implementacija Programa GLOBE u školski kurikulum
- Osnove poduzetništva i financijske pismenosti
- Planiranje i programiranje rada u novoj školskoj godini
- Poticanje govorne i pisane komunikacije učenika
- Kulturni identitet i baština (interdisciplinarni stručni skup)
- Interdisciplinarni pristup u poučavanju tjelesne i zdravstvene kulture
- Kurikularni pristup učenju i poučavanju učenika s većim teškoćama u razvoju
- Unaprjeđenje stručno-metodičkih kompetencija u poučavanju Matematike, OŠ
- Državni stručni skup: Održivi razvoj u obrazovnoj perspektivi
- Matoš - Šimunović - Zagorka (150 godina)
- Suvremena metodološka kretanja vrednovanja, učenja i poučavanja
- Biosigurnost i biozaštita - Zarazne bolesti u modernom svijetu
- Autentični, didaktizirani i drugi tekstovi u nastavi njemačkog jezika, međužupanijski stručni skup

- Jačanje samosvijesti i samopouzdanja učenika kroz rad u izvannastavnim aktivnostima – filmska
- Državni stručni skup za ravnatelje srednjih škola i učeničkih domova u prvoj godini prvog mandata
- Inicijalna procjena i izrada individualiziranog kurikulumuma
- Konferencija, Kriza mentalnog zdravlja: Djeca i mladi 2030.?!
- 12. simpozij „Školski sport“
- Sudoku natjecanje (edukacija školskih koordinatora)
- Teškoće u učenju i prilagodbe
- 30. godišnja konferencija hrvatskih psihologa
- Senzorno zdravlje u školi – most između senzornog procesiranja, regulacije i djetetove opće dobrobiti u školskom okruženju
- X. simpozij učitelja i nastavnika Hrvatskoga jezika - Jezična djelatnost: govorenje
- Projekt: Učim poduzetništvo 5.0; Trening trenera za poduzetništvo
- Dijete s oštećenjem vida u DV
- Sjećanje na Vukovar: Vukovarska bolnica
- Razvoj poduzetničkih ideja od koncepta do realizacije
- Individualizirani kurikulum u osnovnoj školi
- Izazovi i obveze koji stoje pred novim ravnateljima
- Socijalna pedagogija: siguran koncept u nesigurnim okolnostima
- Upravljanje i rukovođenje učeničkim domom
- Promjenjive životne okolnosti - prilika za rast pojedinca i zajednice
- Najčešće pogreške koje treba izbjegavati pri vođenju dramske skupine
- Transverzalne vještine
- Edukacija odgojno-obrazovnih djelatnika o prevenciji ovisnosti zbog uporabe energetskih pića, nikotinskih vrećica, e-cigareta i novih duhanskih proizvoda u osnovnim i srednjim školama
- Državni stručni skup "Digitalni obzori" održan u sklopu projekta e-škole
- Supervizija kao oblik stručnoga usavršavanja u sustavu odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj provodi se od 2008. godine. Provode je viši savjetnici licencirani supervizori educirani u Projektu "Jačanje kapaciteta za integrativnu superviziju u

Agenciji za odgoj i obrazovanje u okviru programa pretpristupne pomoći *Phare* (2007.–2009.). Motivaciju odgojno-obrazovnih radnika za uključivanje u supervizijske grupe možemo sagledati u kontekstu profesionalne odgovornosti kao potrebu za cjeloživotnim učenjem i poticanjem učenja. Supervizori su prepoznali i svoje nedoumice i teškoće koje imaju u doticaju s ostalim dionicima u odgojno-obrazovnom procesu. U radnom okruženju odgojno-obrazovni radnici se sreću s različitim osobama – sustručnjacima, stručnim suradnicima, roditeljima i djecom s kojima ponekad dolaze u konfliktne situacije. Supervizijski je proces niz susreta na kojima odgojno-obrazovni radnici razmjenjuju i opisuju svoja osobna profesionalna iskustva. Tijekom 2023. godine odgojno-obrazovni radnici iskazali su potrebu za integrativnom supervizijom te je prepoznali kao mogućnost stručnoga usavršavanja, profesionalnoga razvoja i podrške. Stavovi stručnih suradnika pedagoga u dječjim vrtićima iz slavonskih županija i nastavnika i stručnih suradnika koji su bili članovi supervizijskih grupa upućuju na prihvaćanje ovakvoga oblika učenja koji integrira znanja iz različitih područja te procjenjuju da osjećaj prihvaćenosti i profesionalno učenje kao i djelotvorno rješavanje problema utječu na izgradnju profesionalnoga identiteta te rast samopouzdanja i profesionalnih kompetencija.

Ponudjenim programima i temama stručnoga usavršavanja u organizaciji Agencije tijekom 2023. godine odgojno-obrazovni radnici razvijali su znanja u vezi s pojedinim predmetnim područjem/predmetom, metodičko-didaktičkim i pedagoško-psihološkim znanjima te ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje u skladu s Preporukom Europskog parlamenta i Vijeća o ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje:

- komuniciranje na materinskom jeziku: sposobnost usmenog i pisanog izražavanja i tumačenja koncepata, misli, osjećaja, činjenica i mišljenja
- komuniciranje na stranome jeziku: sposobnost usmenog i pisanog izražavanja i tumačenja koncepata, misli, osjećaja, činjenica i mišljenja uključujući i vještine posredovanja (sažimanje, parafraziranje, tumačenje ili prevođenje) i međukulturnog razumijevanja
- matematička, znanstvena i tehnološka kompetencija: dobra ovladanost matematičkom pismenošću, razumijevanje prirodnog svijeta i sposobnost primjene znanja i tehnologije pretpostavljenim ljudskim potrebama

- digitalna kompetencija: sigurna i kritična uporaba informacija i komunikacijskih tehnologija za rad, komunikaciju i rekreaciju
- učenje kako učiti: sposobnost učinkovitog i trajnog upravljanja vlastitim učenjem, samostalno ili u skupini
- socijalne i građanske kompetencije: sposobnost učinkovitog i konstruktivnog sudjelovanja u vlastitome društvenome i radnom životu te uključivanje u aktivno i demokratsko sudjelovanje
- osjećaj za inicijativu i poduzetništvo: sposobnost pretvaranja ideja u aktivnosti primjenom kreativnosti i inovacija, poduzimanje rizika te sposobnost planiranja i upravljanja projektima;
- kulturna svijest i izražavanje: sposobnost uvažavanja kreativnih ideja, iskustava i osjećaja u različitim umjetnostima i medijima

6.1. KURIKULI MEĐUPREDMETNIH TEMA

6.1.1. GRAĐANSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE

Od 2019. godine na snazi je Kurikulum za međupredmetnu temu Građanski odgoj i obrazovanje (NN 10/2019 broj 217) koji se sastoji od tri domene: Ljudska prava, Demokracija i Društvena zajednica, https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_10_217.html. Njegova je provedba obvezna u svim osnovnim i srednjim školama za sve učenike.

U provedbi međupredmetne teme građanski odgoj i obrazovanje u korelaciji i integraciji s drugim međupredmetnim temama i predmetima tijekom 2023. godine sukladno pravilima e-kataloga Agencije organizirana su stručna usavršavanja na razinama školskih i županijskih stručnih vijeća. Na državnoj i međužupanijskoj razini organizirana su stručna usavršavanja na temu suvremenih modela i metoda učenja i poučavanja Građanskog odgoja i obrazovanja te na teme iz nacionalnih programa za čiju je provedbu zadužena Agencija. U području ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja, u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje te u suradnji s Hrvatskim Crvenim križom, tijekom 2023. godine ostvareno je 7 stručnih skupova na međužupanijskoj i državnoj razini. Sudjelovalo je 2853 odgojitelja i stručnih suradnika.

Teme stručnih skupova bile su sljedeće: priprema za izvanredne situacije s naglaskom na potres, psihosocijalna podrška u izvanrednim situacijama, potres i djeca u krizi, humane vrednote: jačanje solidarnosti i društvene kohezije, društveni aspekti volontiranja i

organizacija volontiranja, odgoj za volontiranje i promicanje volonterstva i humanitarnih akcija pod vodstvom odgojitelja, Platforma Sigurnije škole i vrtići, interdisciplinarna terenska nastava u Edukacijskom centru HCK, migracije i integracija osoba pod međunarodnom zaštitom, školska integracija djece izbjeglica, prevencija trgovanja ljudima, ravnopravnost spolova i rodna ravnopravnost, stručno usavršavanje romskih suradnika pomagača, medijacija u školi, metoda rješavanja problemskih situacija, provedba metode simuliranih suđenja u srednjim školama, provedba metode Projekt građanin, poučavanje i učenje o holokaustu i sprečavanju zločina protiv čovječnosti, osnovna edukacija odgojno-obrazovnih djelatnika – povjerenika Hrvatskoga Crvenog križa, poduzetništvo, udžbenici i priručnici Vijeća Europe "Živjeti demokraciju" za učenike, nastavnike, roditelje i ravnatelje i participacija učenika u školi, komunikacija i mediji, medijska pismenost, sigurnost na internetu za najmlađe, financijska pismenost, razvoj međuljudske i građanske kompetencije u kontekstu dječjega vrtića, odgoj za humanost od malih nogu, projekti iz područja Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo Vlade Republike Hrvatske.

Tijekom 2023. godine nastavljena je suradnja u području provedbe nacionalnih programa, strategija i akcijskih planova s ministarstvima i uredima Vlade Republike Hrvatske, znanstvenim ustanovama, nastavničkim fakultetima i strukovnim udrugama u brojnim područjima. Agencija je sudjelovala u provedbi konkretnih mjera povezanih s primjenom i provedbom nacionalnih programa, strategija i akcijskih planova.

Stručna usavršavanja povezana s područjem Građanskog odgoja i obrazovanja u 2023. godini – Agencija za odgoj i obrazovanje

Stručna usavršavanja u organizaciji viših savjetnika:

Ukupno: 101 stručni skup s 15 684 sudionika

Stručna usavršavanja Agencije u organizaciji voditelja županijskih stručnih vijeća za građanski odgoj i obrazovanje

Ukupno: 101 stručni skup s 3 273 sudionika

Zajedno iznosi ukupno: 202 stručna skupa s 18 957 sudionika.

Tijekom 2023. godine u organizaciji Agencije i Ministarstva znanosti i obrazovanja održane su slijedeće školske, županijske i državne smotre iz područja građanskog odgoja i obrazovanja:

1. Državna Smotra simuliranih suđenja iz područja građanskog odgoja i obrazovanja u školskoj godini 2022/2023.

Korištenje postupka Simuliranog suđenja u građanskom odgoju i obrazovanju ima za cilj razviti elementarnu pravnu pismenost učenika kao dio opće kulture, omogućiti im da steknu znanja, vještine i vrijednosti povezane s pravnom državom, prevenirati pojavu korupcije, ovladati znanjem o zakonskim ovlastima u demokraciji, ulogama sudaca, sudskog postupka i sudskih presuda u zaštiti ljudskih prava.

Državna Smotra simuliranih suđenja održana je 11. ožujka 2023. godine na Općinskom kaznenom sudu u Zagrebu.

Na Smotri je sudjelovalo 216 učenika i 24 mentora, suci koji su vodili simulirana suđenja te članovi Povjerenstva.

Timovi:

XVI. gimnazija, Zagreb,

IV. gimnazija Marko Marulić, Split,

Srednja škola Glina, Glina,

Srednja škola Koprivnica, Koprivnica,

Gimnazija Antuna Vrančića, Šibenik,

Gimnazija "Fran Galović", Koprivnica,

Srednja škola Marka Marulića, Slatina,

Gimnazija Lucijana Vranjanina, Zagreb,

Graditeljska, prirodoslovna i rudarska škola, Varaždin,

Gimnazija dr. Ivana Kranjčeva, Đurđevac,

Hotelijsko-turistička škola, Opatija,

Srednja škola Otočac, Otočac,

Druga srednja škola Beli Manastir, Beli Manastir,

Škola za cestovni promet, Zagreb,

Drvodjeljska škola Zagreb, Zagreb,

Upravna škola Zagreb, Zagreb,

Srednja škola Ivana Lucića, Trogir,

Ekonomska i birotehička škola Bjelovar, Bjelovar,

Škola za medicinske sestre Vrapče, Zagreb.

Spis za simulirano suđenje bio je kazneni postupak Općinsko državno odvjetništvo u Nigdjegradu protiv Stjepana Stipića.

Spis za simulirano suđenje izmišljen je za potrebe državne smotre simuliranih suđenja.

2. Državna smotra projekata iz područja građanskog odgoja i obrazovanja u povezanosti s drugim međupredmetnim temama u školskoj godini 2022./2023.

U području ranoga i predškolskoga odgoja i obrazovanja tijekom pedagoške godine 2022./23. ostvareno je niz kvalitetnih projekata u ustanovama ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja u području razvijanja socijalnih i građanskih kompetencija, kao odraz kvalitetnoga djelovanja odgojitelja, stručnih suradnika i ravnatelja u dječjim vrtićima na području Republike Hrvatske. Dana 18. svibnja 2023. (u Dječjem vrtiću *Kustošija* na Vrbanima u Zagrebu) i 19. svibnja 2023. (u Velikoj dvorani Ministarstva znanosti i obrazovanja u Zagrebu) održana je 19. Državna smotra projekata u području Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo Vlade Republike Hrvatske, u ustanovama za rani i predškolski odgoj i obrazovanje. Posebna pozornost posvećena je ostvarivanju građanskog odgoja i obrazovanja u dječjim vrtićima s naglaskom na stvaranju kurikulumu GOO-a u području RPOO-a, na temelju višegodišnjih kvalitetnih primjera iz odgojno-obrazovne prakse.

Upravo su višegodišnja stručna usavršavanja u području građanskog odgoja i obrazovanja, sustavno organiziranje regionalnih i državnih smotri projekata te stvaranje mreže kvalitetnih koordinatora, u suradnji je s vanjskim suradnicima – procjeniteljima projekata pridonijeli većem broju kvalitetnih projekata, s razvidnim i mjerljivim postignućima: dubljim razumijevanjem i postizanjem više razine kvalitete djelovanja u odgojno-obrazovnoj praksi.

Nadalje, pozornost je pridana ljudskim pravima i demokratskom građanstvu u digitalnom okruženju; ključnim znanjima, kompetencijama i resursima za uspješno ostvarivanje međuljudske i građanke kompetencije u sustavu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja; ostvarivanju kompetencija i ishoda učenja građanskog odgoja i obrazovanja u dječjem vrtiću; participaciji djeteta, od sudjelovanja u odabiru aktivnosti do sudjelovanja u odlučivanju.

U razdoblju od 2015. godine do danas poseban značaj pridat je stvaranju mreže suradnika te jačanju njihovih stručnih kompetencija za pripremu, slanje poziva, procjenu projekata, odabir, međusobno povezivanje, organiziranje regionalnih i državne smotre projekata. Rezultat višegodišnjega rada odrazio se na kvalitetnije razumijevanje, planiranje, ostvarivanje i prezentiranje novih projekata. Nova znanja i kompetencije također su prepoznatljivi zbog okolnosti djelovanja na mreži od 2020. godine, a koje su pridonijele bržem i djelotvornijem

načinu učenja i primjeni stečenih znanja u okviru digitalnih kompetencija, medijske pismenosti svih sudionika, posebice odgojitelja, stručnih suradnika i ravnatelja u dječjim vrtićima. U relativno kratkom razdoblju učinjeni su bitni pomaci te prihvaćeni novi načini djelovanja, koji su ubrzo postali novi standard u djelovanju i praćenju ostvarivanja kvalitete odgojno-obrazovne prakse. Tijekom travnja i svibnja 2023. godine organizirano je pet regionalnih smotri projekata, na kojima je prikazano šezdeset i pet projekata te je sudjelovalo 325 odgojno-obrazovnih radnika. Odabrani projekti su na kvalitetan način prikazani te je iskazana viša razina funkcionalne, informatičke, informacijske te drugih pismenosti svih sudionika projekata. Jasno je prikazana usvojenost novih znanja, stavova i vještina te kvalitativno novi oblici ponašanja i komunikacije, primjenjivost u svakodnevnom životu te pozitivno ozračje u kojem su ostvarene pojedine aktivnosti. Za državnu razinu odabrana su dvadeset i četiri projekta koji zadovoljavaju više razine postignuća prema postavljenim kriterijima kvalitete. U prikazanim projektima bile su zastupljene sve dimenzije građanskog odgoja i obrazovanja, što je na poseban način ukazivalo na razinu kvalitete stručnih znanja odgojitelja, stručnih suradnika i ravnatelja za rad s djecom, njihovim roditeljima i vanjskim suradnicima u području građanskog odgoja i obrazovanja. Nove, iskazane kompetencije, znanja i vještina također su bile odraz suvremenih zbivanja i njihovih aktualnih interesa i potreba djece, njihovih roditelja i odgojitelja. Bilo je također razvidno da su iskazani ciljevi, kompetencije koje su razvijane u pojedinom projektu te očekivani ishodi i postignuća zahvaćali bitne segmente življenja u kontekstu suvremenoga društva. Osim kvalitetnoga promišljanja odgojno-obrazovnoga konteksta za ostvarivanje projekata, posebna kvaliteta uočena je u načinu odabira područja i tema projekata, koji su doista relevantni za život djece. Nadalje, iskazana je također i viša razina promišljanja i osiguravanja uvjeta za aktivnu uključenost djece u svim razinama provođenja projekata. Osim iskazanih postignuća s obzirom na dinamične odnose i interakcije u projektima, zamjetna je bila viša razina kvalitete u istraživanju, stvaralaštvu i konstruktivnom ponašanju djece.

Na državnoj smotri projekata „Projekt građanin“ 2023. godine sudjelovali su učenici iz svih hrvatskih krajeva.

Državna smotra projekata iz područja građanskog odgoja i obrazovanja u povezanosti s drugim međupredmetnim temama u školskoj godini 2022./2023. održana je 20. svibnja 2023. u Osnovnoj školi Grigora Viteza u Zagrebu.

Na smotri je sudjelovalo 288 učenika i 72 mentora okupljenih u 72 tima:

27 – OŠ razredna nastava

25 – OŠ predmetna nastava

20 – srednje škole.

Ciljevi smotre bili su omogućiti učenicima osnovnih i srednjih škola stjecanje građanske kompetencije, praktičnog političkog obrazovanja usmjerenog na razvoj dobrobiti društvene zajednice, razvijanje poduzetnosti te ostalih ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje.

Učenici se bave prepoznavanjem i rješavanjem manjih ali važnih problema društvene zajednice prema sljedećim etapama: odabir problema kojim će se razredni odjel ili skupina baviti prema demokratskoj proceduri, istraživanje problema podjelom zaduženja među članovima pojedine grupe, dokumentiranje, pretraživanje medija i pronalaženje informacija putem interneta i znanstvenih izvora, anketiranje ili razgovor sa stručnjacima o problemu koji se istražuje, predlaganje rješenja putem grupnog rada, utvrđivanje jakih i slabih strana predloženih rješenja, predstavljanje mogućih politika za rješavanje problema i odabir glavne politike za rješavanje problema, izrada plana provedbe, provedba rješenja problema u suradnji s učiteljima/nastavnicima, roditeljima, stručnjacima i predstavnicima lokalne zajednice, osiguranje medijskog praćenja projektnog procesa, prikazivanje ostvarenih rezultata i osvrt na stečeno iskustvo.

Teme i ciljevi projekata kojima su se učenici bavili bili su sljedeći: zdravlje – kako pozitivno utjecati na fizičko i mentalno zdravlje djece, kako naučiti praktične vještine korisne u životu, stjecanje znanja o uzrocima i posljedicama klimatskih promjena, poticanje učenika na odgovorno ponašanje prema okolišu i preuzimanje aktivne uloge u promicanju zaštite okoliša u obitelji, školi i lokalnoj sredini, utvrđivanje važnost razvrstavanja otpada i recikliranja u svakodnevnom životu, promicanje aktivnog uključivanja učenika u donošenje osobnih odluka povezanih s klimom i održivosti, prihvaćanje različitosti, održivi razvoj i utjecaj ljudi na vlastito zdravlje brigom o biljkama, pravilno odvajanje staklenog otpada i iskorištavanje staklenki u domaćinstvu na kreativan način, važnosti poznavanja i očuvanja industrijske baštine, njezino populariziranje u školi i lokalnoj zajednici, obnova dotrajalih sprava na dječjim igralištima u općini Legrad, održivo gospodarenje i zaštita okoliša, promicanje dobrih međuljudskih odnosa utemeljenih na poštovanju i toleranciji, smanjivanje otpada od hrane i podizanje svijesti o tome, razvijanje financijske pismenosti kod djece školske dobi zajedničkim učenjem i upoznavanjem s novčanicom euro, ispravno upravljanje novcem na dobrobit školske, lokalne i šire društvene zajednice, pravilno i primjereno primjenjivanje i snalaženje na društvenim

mrežama, odgovorno i sigurno korištenje digitalnih medija, poticanje uljudne komunikacije na društvenim mrežama, odgovorno i racionalno trošenje prirodnih biljnih resursa i njihov utjecaj u sprječavanju ili liječenju bolesti, odgovorno rukovođenje financijama kućanstva, razvijanje komunikacijskih kompetencija, samopoštovanja i upravljanja emocijama kod učenika, aktivno provođenje velikog odmora i međusobno druženje učenika bez mobitela te razvijanje zajedništva i tolerancije, pravilna prehrana učenika, briga o vlastitom okolišu škole, unapređivanje brige za kućne ljubimce, poštivanje pravila ponašanja na dječjem igralištu, poticanje zanimanja za stvaranje originalnih predmeta iz okoliša, inkluzija učenika s teškoćama, iskorištavanje školskog dvorišta za sportske aktivnosti, izgradnja parka za pse, sigurnost u prometu, unaprjeđivanje statusa djece čiji su roditelji zatvorenici, pronalaženje informacija o pitanjima važnima za školovanje učenika i život u zajednici te načini dolaženja do informacija, sigurnost u prometu, obnova stare školske zgrade, razvijanje zavičajnog identiteta i turistička promocija mjesta u kojem učenici žive, promoviranje održivog razvoja i ekološkog načina življenja smanjenjem potencijalnog otpada, upoznavanje i njegovanje vrijednosti zavičajne kulturne baštine poput ručnog rada, uređenje interijera i eksterijera škole prilagođenog učenicima i njihovoj potrebi za kreativnim i zabavnim provođenjem slobodnog vremena, upoznavanje učenika sa štetnostima opojnih sredstava, unaprjeđivanje rada škole formiranjem malog školskog vrta korisnog u nastavi, važnost i svrhovitost pravilnog razvrstavanja otpada i razvijanje navike razvrstavanja otpada kod učenika, osmišljavanje vremena koje će učenici dnevno provoditi u igri na otvorenom, volontiranje, vršnjačka pomoć i humanitarna pomoć ljudima u potrebi, razvijanje zavičajnog identiteta kao dijela hrvatskog kulturnog identiteta i postavljanje spomen obilježja ladanjskim rudarima na prostoru općine Maruševac, podizanje razine zdravlja učenika primjenom navike zdrave prehrane temeljene na primjerenoj prehranbenoj baštini, obogaćena turistička ponuda grada Oroslavja, osnivanje volonterskog kluba u školi, odgovorni potrošač, razvijanje pozitivnog odnosa prema baštini i tradiciji te osvještavanje važnosti poznavanja zavičajnoga identiteta putem različitih kulturnih izričaja i raznolikosti kulturne baštine paškoga kraja, razvijanje pozitivnih navika kod skrbnika pasa o zaštiti životinja, ovisnost o društvenim mrežama, uvođenje spolnog odgoja prilagođenog učenicima srednje škole, razvijanje kritičkog odnosa prema prikazima muških i ženskih tijela na društvenim mrežama, utjecaj društvenih mreža na mentalno zdravlje mladih, prepoznavanje nejednakog položaja i nejednake društvene moći muškaraca i žena u suvremenom hrvatskom društvu osobito na tržištu rada i u društveno poželjnim profesijama

te osmišljavanje i provođenje akcija za promicanje rodne ravnopravnosti u svim aspektima društvenog života, pravilna prehrana u ekološkom kontekstu, vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, podizanje svijesti učenika o utjecaju energetske potrošnje na zdravlje, gospodarenje biootpadom, komunikacija, pokretanje školskog radija, poticanje provedbe dodatnih obrazovnih programa i dodatno obrazovanje darovite djece za učenike osnovnih i srednjih škola u gradu Bjelovaru i Bjelovarsko-bilogorskoj županiji, poticanje učenika, roditelja i šire društvene zajednice na razmišljanje o štetnom utjecaju prekomjerne uporabe plastike na okoliš i zdravlje ljudi, osvještavanje učenika o važnosti povezivanja nastavnog sadržaja svih nastavnih predmeta te posljedično promicanje opće kulture, školsko volontiranje i poticanje na osnivanje volonterskih klubova u srednjim školama, iskorištavanje turistički nepoznatih potencijala Zadra poput talijanske fortifikacije, promoviranje veće uključenosti mladih u prepoznavanje Programa mladih grada Splita kao odabranog rješenja/javne politike, podizanje svijesti učenika o utjecaju reklama na oblikovanje stavova, predrasuda i mišljenja mladih o samima sebi te o idealiziranju izgleda i života, osnivanje kluba mladih radi motiviranja mladih na uključivanje u rad lokalne zajednice, smanjenje depresije kod mladih ljudi, razvijanje empatije i prosocijalnog ponašanja te razvijanje kulture čitanja.

Na mrežnim stranicama Agencije objavljen je zbornik smotre projekata: <https://www.azoo.hr/natjecanja-i-smotre-arhiva/zbornik-smotra-projekata-2023-iz-gradanskog-odgoja-i-obrazovanja/>

6.1.2. ZDRAVLJE

Ostvarivanje ciljeva međupredmetne teme Zdravlje, postiže se interdisciplinarnim pristupom obradi tema iz domena Tjelesno zdravlje, Mentalno i socijalno zdravlje i Pomoć i samopomoć. Stoga su i tijekom 2023. godine provedena brojna stručna usavršavanja u organizaciji i suorganizaciji Agencije na državnoj i međužupanijskoj razini zbog brige o zdravlju djece i mladih te svih dionika odgojno-obrazovnog sustava u Republici Hrvatskoj.

Na temelju evaluacije sudionika skupova, može se zaključiti o provođenju stručnog usavršavanja primjenom holističkog pristupa pri obradi tema. Sudionici skupova su procijenili stručne skupove učinkovitima zbog edukacije o očuvanju zdravlja i kvalitete života, promicanju humanih odnosa među ljudima, prihvaćanju i uvažavanju različitosti, pomaganju potrebitima, prevenciji rizičnih i nasilničkih ponašanja te razvijanju kulture društvene komunikacije. Tijekom izvođenja skupova, sudionici su potvrdili važnost kontinuiranog stručnog usavršavanja na opisan način te daljnju integraciju tema zdravstvenih sadržaja u

odgojno-obrazovne ishode svih predmeta te međupredmetnih tema i područja kurikuluma zbog postizanja više razine usvojenosti znanja, vrijednosti, vještina i stavova prema zdravlju. Održani su državni stručni skupovi Agencije u suradnji s drugim ustanovama poput Hrvatskog liječničkog zbora. Državni skup PETICA - igrom do zdravlja je održan *online* 23. studenoga 2023. Na skup je prijavljeno 67/100 polaznika, a stručni skup je namijenjen prvenstveno učiteljima uključenim u program Peticom - igrom do zdravlja te svim odgojno-obrazovnim djelatnicima.

U suradnji s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo je održan dvodnevni državni stručni skup Uloga SHE škola u promicanju zdravlja djece i mladih vezano za mentalno zdravlje tijekom 2022./23. Skup je održan uživo za 50 sudionika u Srednjoj školi Vela Luka na otoku Korčuli. Drugi stručni skup u suradnji s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo je održan 14. prosinca 2023. u Zagrebu na međuzupanijskoj razini. Broj prijavljenih sudionika (300) govori o velikom interesu za teme o Edukaciji odgojno-obrazovnih djelatnika o prevenciji ovisnosti zbog uporabe energetske pića, nikotinskih vrećica, e-cigareta i novih duhanskih proizvoda u osnovnim i srednjim školama. Izlaganja liječnika školske medicine, epidemiologa, kardiologa te izlaganja stručnih suradnika kao i sudjelovanje na okruglom stolu sudionika skupa u samoj završnici skupa, izvrsno su procijenjena, a daljnja stručna usavršavanja se planiraju nastaviti i u 2024. godini.

Agencija za odgoj i obrazovanje je u suradnji s UNICEF-om sudjelovala u aktivnostima pod nazivom Mliječna staza koja se drugu godinu zaredom održava u cilju podrške za očuvanjem mentalnog zdravlja djece i mladih u školama. Uz postavljene interaktivne instalacije, održan je simbolički *Sat vježbanja podrške mentalnom zdravlju* na središnjem zagrebačkom trgu 15. rujna 2023. godine. Na internetskoj stranici Agencije, objavljen je *online* upitnik kojim se ispituju potrebe za stručnim usavršavanjem odgojno-obrazovnih djelatnika o temi mentalnog zdravlja. Odgojno-obrazovni djelatnici su prepoznali važnost teme te su u velikom broju (više od 4700 korisnika), predložili teme iz domene mentalnoga zdravlja o kojima bi željeli saznati više ubuduće na stručnim usavršavanjima.

Svake godine u **Tjednu mozga**, u suradnji s Medicinskim fakultetom u Osijeku i SENZOS-om, jedan dan se organizira međuzupanijski stručni skup za učitelje i nastavnike. Ove je godine 16. ožujka tema bila: *Mentalno zdravlje mladih, interakcija probavnog i živčanog sustava*. Znanstvenici s nekoliko fakulteta održali su popularna predavanja kojima su ostvarili nekoliko važnih ishoda: osvijestiti vezu između mentalnog zdravlja pojedinca i njegovog mentalnog

okruženja, odnosno zajednice u kojoj odrasta; prepoznati elemente suvremene toksične sredine; objasniti vezu između mentalnog i tjelesnog zdravlja u smislu prepoznavanja vlastitih emocionalnih trauma iz djetinjstva te mehanizama njihova nadvladavanja i naučiti prepoznati ranjivije osobnosti i socijalne mehanizme njihove zaštite.

Doprinos brizi o očuvanju zdravlja ostvaren je i Državnim stručnim skupom projekta **Biosigurnost i biozaštita** s temom *Zarazne bolesti u modernom svijetu* za učitelje i nastavnike osnovne i srednje škole koji je održan *online* 30. i 31. kolovoza 2023. godine. Ishodi skupa obuhvaćali su upoznavanje i usvajanje biosigurnosne vještine vezane za javnozdravstvene ustanove primjenjive u svakodnevnom životu, usvajanje znanja o zaraznim bolestima koje se prenose migracijama, utjecaju klimatskih promjena na pojavnost zaraznih bolesti, važnosti principa *Jedno zdravlje*, načinu vrednovanja informacija u javnim medijima, problemom rezistencije na lijekove u antimikrobnoj terapiji te usvajanju novih tehnika učenja i poučavanja o biosigurnosti. Predavanja su održali izvrsni stručnjaci i predavači iz Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, iz Klinike za infektivne bolesti „Dr. Fran Mihaljević“ i Hrvatskog društva za biosigurnost i biozaštitu te odgovorili na brojna pitanja sudionika. Učitelji praktičari prikazali su nekoliko primjera dobre prakse. Sudeći po interesu i pozitivnim komentarima tijekom i nakon skupa, tema stručnoga skupa izazvala je veliko zanimanje sudionika.

6.1.2.1. ŽIVJETI ZDRAVO

U suradnji s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo nastavljeno je provođenje programa **PoMoZi Da** namijenjenog učiteljima, nastavnicima i stručnim suradnicima osnovnih i srednjih škola s ciljem prevencije problema u području mentalnoga zdravlja educiranjem o prepoznavanju teškoća mentalnoga zdravlja, usvajanjem načina pružanja psihološke podrške učenicima i usmjeravanjem na stručnu pomoć.

Tijekom 2023. godine provedeno je 16 edukacija napredne razine. Naprednu razinu programa završilo je 287 odgojno-obrazovnih djelatnika, a osnovnu razinu završilo je 775 odgojno-obrazovnih djelatnika.

U 2023. godini održane su tri edukacije edukatora. Tim edukacijama educiran je 21 novi edukator čime je ostvaren cilj da svaka županija u Hrvatskoj ima educirano barem dva edukatora PoMoZi Da programa što ukupno iznosi 56 edukatora programa PoMoZi Da u Hrvatskoj.

Nastavljena je suradnja u provedbi znanstveno utemeljenih preventivnih programa usmjerenih i očuvanju mentalnog zdravlja:

HZJZ – program Imam stav

NZJZ Primorsko-goranske županije: Trening životnih vještina

UNODC: LQ Vještine za adolescenciju

Provedene su edukacije za znanstveno utemeljene **programe RESCUR**: na valovima u ustanovama RPOO u Primorskog-goranskoj i Splitsko-dalmatinskoj županiji te programa LQ Vještine za djelovanje u 15 srednjih škola te je započela njihova provedba i evaluacija.

6.1.3. UPORABA INFORMACIJSKE I KOMUNIKACIJSKE TEHNOLOGIJE

Slijedom posljedica izazvanih djelovanjem izvanrednih okolnosti pandemije i potresa koji su nas zadesili, važnost uporabe IKT-a i međupredmetne tema IKT-a posebno je došla do izražaja tijekom organizacije nastave svih dionika obrazovnog sustava.

Posebna pozornost bila je posvećena uporabi digitalnih alata i digitalnih tehnologija, kako u ulozi pomoćnih sredstava za poučavanje tako i predmeta poučavanja u nastavi osobito kada su u pitanju učitelji i nastavnici Informatike/računalstva, ali i ostalih nastavnih predmeta.

Obrađene su sljedeće teme kojima je obuhvaćeno više od 3 318 odgojno-obrazovnih radnika,

- Igre u nastavi - uporaba IKT alata
- Kibernetička sigurnost
- Izrada mobilnih aplikacija
- Računala u obrazovanju
- Stručna pomoć i podrška u radu s učenicima s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

U travnju 2023. organiziran je državni stručni skup za učitelje i nastavnike informatike u kojemu su obrađene sljedeće teme:

- Kreativno korištenje digitalnih alata
- Odgovorna uporaba digitalnih alata
- Analiza digitalnih alata
- Utvrđivanje mogućih negativnih utjecaja digitalnih alata
- Odgovorno biranje digitalnih alata

U ožujku i travnju 2023. održane su edukacije učitelja i nastavnika iz Bosne i Hercegovine na temu implementacije digitalnih alata u nastavu.

Održano je predavanje o digitalnoj reputaciji na konferenciji “Potraga za boljim internetom” povodom Dana sigurnijeg interneta.

6.1.4. OSOBNI I SOCIJALNI RAZVOJ

Tijekom 2023. godine Agencija je organizirala stručne skupove povezane s kurikulum međupredmetne teme Osobni i socijalni razvoj:

- Migracije i integracija osoba pod međunarodnom zaštitom: prevencija trgovanja ljudima
- Romski suradnici pomagači, Teme: Upravljanje problemskim situacijama, Primjena metode mirenja u školi
- Migracije i integracija osoba pod međunarodnom zaštitom: rad s ranjivim skupinama migranata
- Izazovi rada s djecom 21. stoljeća
- Djeca s problemima u ponašanju ili “zločesta djeca”, modularni skup za razrednike
- Pitanja na koja tražimo odgovore, 4 skupa za stručne suradnike svih profila
- Socijalna pedagogija: siguran koncept u nesigurnim okolnostima
- Edukacija za provedbu znanstveno utemeljenih preventivnih programa

Aktivno smo sudjelovali na više međunarodnih skupova o prevenciji (Europski susret LQ programa u Aveiru, Portugal; Regionalni susret provoditelja LQ programa u Budvi) gdje je viša savjetnica imala prikaz preventivne politike Agencije.

6.1.5. ODRŽIVI RAZVOJ

U 2023. godini započeo je novi ciklus modularnog stručnog usavršavanja Obrazovanja za održivi razvoj koji se sastoji od šest modula. Prvi modul *Pojam održivog razvoja i potrebne kompetencije* održan je 24. veljače 2023. u Zagrebu. Sudionici skupa upoznati su s ciljevima i načinom rada u ovom modularnom stručnom usavršavanju. Podsjetilo ih se na kurikulum međupredmetne teme Održivi razvoj i način njegove primjene. U predavanju *Uvod u održivi razvoj* određeno je značenje pojma održivi razvoj i ukazalo se na širinu i interdisciplinarnost područja. Objašnjene su tri komponente održivog razvoja: gospodarstvo, društvo i prirodni okoliš. Skrenuta je pozornost na ekološki otisak i biokapacitet Zemlje te “zakone ekologije”. Osvrnulo se i na „kamen spoticanja“ u održivom razvoju. Naglašena je odgovornost pojedinca i vrijednosti na kojima se temelji obrazovanje za održivi razvoj: poštovanje prema okolišu i

resursima planeta, prema drugima, uključujući sadašnje i buduće naraštaje, prema različitosti i raznolikosti. Ukazalo se na probleme 21. stoljeća i mogućnosti koje pruža održivi razvoj. Bilo je riječi o ciljevima obrazovanja u 21. stoljeću prema UNESCO-u i globalnim ciljevima održivog razvoja te ključnim temama obrazovanja za održivi razvoj koje proizlaze iz njih. Održane su radionice o stavovima i predrasudama o održivom razvoju te o kompetencijama učitelja/nastavnika poželjnim za rad na projektima, kao i radionice o kriterijima kvalitete za projekte održivog razvoja i kompetencijama učenika koje će se razvijati radom na projektima. Drugi modul *Kriteriji kvalitete u obrazovanju za održivi razvoj* održan je 30. lipnja 2023. u Zagrebu. Održana je radionica u kojoj su sudionici trebali objasniti kako razvijati kompetencije učenika. Suradničkim učenjem, grupnom slagalicom, sudionici su upoznali kriterije kvalitete u obrazovanju za održivi razvoj. U idućoj su radionici procijenili svoje projekte prema tim kriterijima. Potom su izvijestili koji projekt održivog razvoja planiraju raditi, koje je polazište za njega i krajnji cilj.

U radionici *Kritički prijatelji* vježbalo se osnaživanje povjerenja među kritičkim prijateljima. Sudionici su upoznati s dvije metode za istraživanje postojećeg stanja projekta – sokratovskim razgovorom i analizom projektnog okruženja. U sokratovskom razgovoru se istraživanjem dolazi do odgovora, ne raspravlja se, niti pokušava uvjeriti druge, već ispituje i nastoji uvjeriti sebe u vlastita stajališta. Metodu analize projektnog okruženja sudionici su primijenili na svom projektu.

Skupovi vezani uz SEMEP projekt odvijali su se i tijekom 2023. godine. Od 12. do 14. travnja 2023. održan je dvodnevni terenski stručni skup za školske koordinatore SEMEP projekta ***Utjecaj tradicijskog i suvremenog gospodarenja na klimatske promjene***. Skup je održan u Dubrovniku i u Konavlima, a sudjelovali su nastavnici i učitelji biologije, geografije, fizike, povijesti i likovne kulture iz različitih krajeva Hrvatske. Program je uključivao brojne i raznolike aktivnosti pod stručnim vodstvima. Organizirano je razgledavanje stare jezgre Dubrovnika uz detaljnije upoznavanje s poviješću Dubrovačke Republike. U Prirodoslovnom i Pomorskom muzeju te Kući Marina Držića, sudionici su prikupljali ideje za osmišljavanje učeničkih aktivnosti korištenjem muzejskih zbirki. U Institutu za more i priobalje i u akvariju, saznali su o utjecaju klimatskih promjena na stanje oceana općenito, s posebnim osvrtom na utjecaj ovih promjena na organizme koji žive u Jadranskom moru. Sudjelovali su na radionicama vezanim uz suvremeno i tradicijsko gospodarenje u Dubrovniku: penganje jaja i izradu palminih grančica za Uskrs.

U Dubrovačkoj kući objašnjen im je postupak pripreme, povijest proizvoda i korištenja ekološkog pakiranja tradicionalnih dubrovačkih slatkiša. U Konavlima su na terenu saznali o velikom značaju Rijeke Ljuta za cijeli kraj te o današnjoj važnosti uređenja i rada mlinica koje su postojale za vrijeme Dubrovačke Republike, razvoju poljoprivrede i turizma vezanog uz korištenje stupe i mlina starih oko 400 godina. Sudionicima je prikazan cijeli proces razvoja svilca od jaja do izrade svilenih niti i narodnih nošnji, što je tradicija koja se zadržala u ovom dijelu Republike Hrvatske. Predavanjem o razvoju Dubrovačke Republike, poseban je naglasak stavljen na njezinu ovisnost o trgovini na prostoru Sredozemlja, sukobe s Mletačkom Republikom i trgovanje s preookeanskim prostorima. Osobito je važna bila trgovinu solju i razvoj solane u Stonu. Sudionici su nakon terenskog dijela i predavanja razmijenili ideje i oblikovali prijedloge radnih zadataka koje će moći ostvariti sa svojim učenicima. Time su ostvarili predviđene ishode - usporediti tradicijski i suvremeni način života i mogućnosti tranzicije Hrvatske prema klimatskoj neutralnosti na primjeru Dubrovnika i okolice (Konavle) kao velikog turističkog središta te prepoznati mogućnosti primjene aktivnosti za uključivanje učenika/kolega za doprinos osobnom smanjenju ugljičnog otiska. U evaluaciji su sudionici posebno istaknuli vrijednost terenske nastave i vrlo poticajno okruženje za učenje i razmjenu različitih iskustava.

Osim ovog skupa, održana je od 3. do 7. srpnja 2023. i 24. ljetna škola SEMEP-a, tradicionalno u Komiži na Visu. Tema ovogodišnjeg susreta bila je ***Pridonosimo smanjenju klimatskih promjena u zavičaju***. Sudjelovali su učenici i njihovi mentori iz 24 srednje i osnovne škole iz različitih dijelova Hrvatske. Tijekom ljetne škole zajedno su odslušali nekoliko predavanja, sudjelovali u radionicama i na terenskoj nastavi. Uvodno predavanje *Koliko smo doprinijeli klimatskim promjenama - Prva i druga industrijska revolucija* bilo je dobra teorijska podloga za temu ovogodišnje ljetne škole.

U suradnji s Geoparkom Viški arhipelag, održano je izuzetno zanimljivo i dinamično predavanje *Vulkanske stijene na Jadranu*, u kojem se između ostalog, govorilo o porijeklu otoka Brusnik i Jabuka.

Predavanje *Nestaju naselja otoka Visa – Dragodid*, o jedinstvenom zaštićenom naselju, prethodilo je terenskom istraživanju kamo je dio sudionika otišao posljednji dan ljetne škole. U predavanju *Marikultura kao doprinos ublažavanju klimatskih promjena u Jadranskom moru*, sudionici su pomoću izvrsnih podvodnih fotografija virtualno zaronili u morske dubine i vidjeli organizme u njihovom prirodnom okolišu.

Predavanje *Kako briga o zdravom morskom okolišu pridonosi otpornosti na klimatske promjene u Jadranu* govorilo je o bioraznolikosti u Jadranu, o prirodnim i ljudskim ugrozama živoga svijeta i okoliša te o važnosti edukacije u smjeru oporavka prirodnog okoliša.

Učenici su prikazali 20 izuzetno zanimljivih projekta (Umjetnost kao kroničar urbanizma i klimatskih promjena, Pametni uzgoj biljaka, Stabla koja mijenjaju klimu - Aleja prvašića, Vrt(uljak) svježine, Zbrinjavanje otpada u tvornici "Lož Metalpres d.o.o." Plešće, *Digital Cleanup Day*, Kako i mi možemo sudjelovati u smanjenju ekoloških promjena?, Zeleni korak prema smanjivanju klimatskih promjena, Kane bez mane, *URBANO vs RURALNO*, Poboljšajmo održivost škole, Grobnička mlikarica, Onečišćenje mora mikroplastikom, Bobu bob..., Može li svatko od nas smanjiti svoj ekološki otisak?, Stop smoking!, Kakav zrak udišu Zagrepčani?, Vrtimo li se u pravome smjeru?, Utjecaj plastike na zagrijavanje pješčane podloge, Ljekovitim biljem ususret klimatskim promjenama) koje su izradili tijekom godine u svojim školama i svi su bili povezani s dogovorenom temom Ljetne škole.

Ideja da učenici i mentori zajedno rade i uče najviše dolazi do izražaja u zajedničkim radionicama u kojima osim sudjelovanja, trebaju pripremiti i kreativna izvješća za ostale sudionike.

Nekoliko interaktivnih predavanja i radionica održano je samo za mentore, na primjer predavanje *Ublažavanje klimatskih promjena u kontekstu učenja i poučavanja za osobni boljitak i boljitak zajednice, društva, prirode i Zemlje* te radionica *Oblikovanje okružja za učenje koje pridonosi djelovanju učenika za osobni boljitak i boljitak zajednice*. Posebno je aktualna i korisna bila radionica *Klimatski kolaž* kojom se nastoji podići svijest sudionika o problemima planeta nastalim pod utjecajem čovjeka. Mentorima su namijenjena i predavanja i radionice iz područja didaktike i metodike nastave: *Darovitost-izazov ili problem* te *Razvoj konceptualnog učenja kod djece*, koja su podsjetila mentore na važnost i principe konceptualnog učenja te utjecaj miskoncepcija na proces učenja i poučavanja.

Predavači i voditelji radionica najvećim su dijelom mentori učenika, viši savjetnici iz Agencije te predavači iz stručnih ustanova.

Terenski je dio odrađen obilaskom otoka brodom, a učenici i mentori posjetili su Zelenu spilju i uvalu Vela Smokova na kojoj su proveli akciju čišćenja da bi omogućili opstanak kritično ugrožene i zaštićene biljke – primorski žilj (*Pancratium maritimum* L.).

Najveći broj mentora su SEMEP koordinatori i stalni sudionici ljetne škole, ali se i ove godine pridružilo nekoliko novih. Svi su predviđeni ishodi uspješno ostvareni o čemu svjedoče i izvrsne

povratne informacije sudionika. Tijekom završne refleksije s mentorima dogovoreno je da i dalje rade s učenicima projekte vezane uz klimatske promjene, smanjivanje nastajanja otpada od hrane i slične teme održivoga razvoja.

U okviru edukacije učitelja i nastavnika biologije i geografije u području održivoga razvoja u 2023. godini održan je državni stručni skup s temom ***Edukacijom do ublažavanja klimatskih promjena – održivo gospodarenje otpadom***. Skup je održan u Osijeku 28. i 29. kolovoza 2023. godine, a program je realiziran u suradnji s Fakultetom agrobiotehničkih znanosti, Prehrambeno-tehnološkim fakultetom, Kompostanom UNIKOM-a, Tvornicom ulja Čepin d.d. i tvrtkom Drava International d.o.o. te Osnovnom školom Antuna Mihanovića u Osijeku.

Skup je obuhvatio teme iz područja održivoga razvoja. Sastojao se od plenarnih predavanja, odabranih primjera iz prakse gospodarenja otpadom te primjera dobre prakse u radu s učenicima koji su predstavljeni u obliku predavanja i postera.

Među plenarnim predavanjima iznimno su dobro prihvaćena predavanja koja su održale nastavnice s Prehrambeno-tehnološkog fakulteta u Osijeku o važnosti obrazovanja za održivo gospodarenje otpadom, održivom i kružnom biogospodarstvu, o proizvodima koje su u kategoriji nusproizvoda, a koji se uz pomoć određenih tehnoloških procesa mogu pretvoriti u visokovrijedne proizvode i o prevenciji i smanjenju otpada od hrane poglavito u kućanstvima. Uz usko stručne teme sudionici su imali priliku od nastavnice s Odjela za biologiju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera dobiti odgovor kako kod učenika razvijati vještinu samoregularnog djelovanja za održivi razvoj.

Zadovoljstvo je iskazano prema neposrednom praćenju tehnoloških procesa u tvrtkama koje su sudionici u skupinama posjetili i u kojima su se upoznali s mogućnostima tehnološke obrade različitih vrsta otpada – otpada iz prehrambene industrije, biootpada i plastičnog otpada. Na osnovi tako dobivenih saznanja identificirana je povezanost s domenama MPT Održivi razvoj i kreirane su aktivnosti za učenje u okviru predmetnoga kurikula kojeg poučavaju ili u okviru školskoga projekta. Predstavljene aktivnosti osmišljene su vrlo kreativno, izvedive su i zasigurno pridonose ciljevima održivoga razvoja.

Odabrani primjeri iz nastavne prakse koji su predstavljeni sudionicima, bilo kao kratka predavanja (3) ili u obliku postera (17) procijenjeni su zanimljivima, tematski vrlo raznolikima i specifičnima ali i nude obilje ideja i perspektiva o tome kako promovirati koncept održivoga razvoja u radu s učenicima.

Na skupu je sudjelovalo 169 učitelja i nastavnika biologije i geografije iz svih županija Republike Hrvatske koji su skup vrednovali s vrlo visokom ocjenom (4,91 od maksimalno 5).

Kao najveću vrijednost istaknuli su aktualna, kvalitetna, stručna i zanimljiva predavanja; izvrsne, sposobne i ambiciozne predavače; zanimljive primjere dobre prakse; razmjenu iskustva i ideja; terenski dio s primjerima kako se otpad može obraditi da postane novi proizvod i kako se obrađuje; pozitivno, ugodno, srdačno ozračje te uzornu organizaciju.

6.1.6. UČITI KAKO UČITI

Stručno usavršavanje učitelja, nastavnika i stručnih suradnika usmjereno na međupredmetnu temu **Učiti kako učiti** provodilo se na stručnim skupovima i webinarima. Na većini državnih skupova koje je organizirala Agencija u 2023., međupredmetna tema Učiti kako učiti bila je zastupljena kroz plenarna predavanja i radionice. Na taj se način o toj međupredmetnoj temi stručno usavršavao veliki broj učitelja, nastavnika, stručnih suradnika, odgojitelja i ravnatelja školskih ustanova i učeničkih domova u Republici Hrvatskoj.

Tijekom 2023. godine organizirana su stručna usavršavanja na županijskim i međužupanijskim stručnim vijećima stručnih suradnika psihologa i pedagoga u osnovnim i srednjim školama i učeničkim domovima te nastavnika psihologije. Stručna usavršavanja tematski su usmjerena na međupredmetnu temu Učiti kako učiti, osobito vezano za specifične životne okolnosti koje se često ne mogu predvidjeti, a koje nepovoljno utječu na motivaciju, koncentraciju, pamćenje i samoregulaciju učenja i emocija.

6.1.7. PODUZETNIŠTVO

Tijekom 2023. godine obavljene su slijedeće aktivnosti:

- Državni stručni skupovi u organizaciji Agencije
 1. Upravljanje osobnim financijama, 21. - 22. 2. 2023., sudjelovalo je 400 odgojno-obrazovnih djelatnika
 2. Obilježavanje Svjetskog i Europskog tjedna novca, 24. 3. 2023. sudjelovalo je 500 odgojno-obrazovnih djelatnika
 3. Razvoj poduzetničkih ideja od koncepta do realizacije, sudjelovalo 130 voditelja učeničkih zadruga
- Obilježavanju Svjetskog i Europskog tjedna novca, 20. - 26. ožujka 2023. godine: Globalna kampanja pod nazivom Svjetski tjedan novca koju godišnje organizira Međunarodna mreža za financijsko obrazovanje, Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD/INFE) tematski se usklađuje s aktualnim okolnostima svjetske

ekonomije. Ovogodišnja tema kampanje „Planiraj svoj novac, zasadi svoju budućnost“ usredotočena je na održivost i podizanje svijesti pojedinca u kontekstu financijskog ponašanja prema okolišu i društvu. Cilj je potaknuti mlade ljude da prilikom donošenja financijskih odluka uzimaju u obzir na koji način njihove financijske odluke utječu na okoliš i društvo.

- Podrška i suradnja:

Hrvatski savez učeničkih zadruga u sklopu međunarodne suradnje organizirali su posjet Beču od 2. - 4. lipnja 2023. godine i sudjelovanjem na međunarodnom sajmu *Maker Fair*.

Osim sudjelovanja na sajmu, sudionici su posjetili stare zanatske radionice i Hrvatski centar u Beču. U ime Agencije za odgoj i obrazovanje u međunarodnoj suradnji sudjelovala je viša savjetnica, dr. sc. Verica Jovanovski.

- **Smotre**

Od 26. - 29. rujna 2023. godine u Poreču je održana 35. državna smotra učeničkih zadruga Republike Hrvatske na kojoj su se svojim proizvodima predstavile 60 najbolje rangiranih učeničkih zadruga na županijskim smotrama, devet učeničkih zadruga s istraživačkim radom te jedna učenička zadruga – gost iz inozemstva. Tijekom dva dana trajanja smotre održano je deset kreativno - tehničkih radionica za sudionike i posjetitelje.

- **Nacionalni strateški projekti**

Međuresorna radna grupa za provedbu Nacionalnog strateškog okvira financijske pismenosti - Agencija za odgoj i obrazovanje je jedna od potpisnica Sporazuma o suradnji na unaprjeđenju financijske pismenosti potrošača u Republici Hrvatskoj te sudjeluje u izradi Strateškog okvira financijske pismenosti za period 2021. - 2026. godine. Prijedlozi kojima je sudjelovala u izradi Strategije odnose se na provođenje stručnih skupova na temu financijske i mirovinske pismenosti koji su namijenjeni odgojno-obrazovnim djelatnicima. Osim toga, Agencija za odgoj i obrazovanje daje stručno mišljenje na cijeli Akcijski plan koji se predlaže Vladi RH na usvajanje.

- **Europski strateški projekti**

Agencija za odgoj i obrazovanje članica je skupine za **Razvoj okvira financijskih kompetencija za djecu i tinejdžere u EU**, a u vezi s nadogradnjom na postojeći okvir OECD/INFE temeljnih kompetencija o financijskoj pismenosti za mlade (u dobi od 15 do 18 godina) te ažuriranjem za nove digitalne medije i sadržaje i njegovom prilagodbom kontekstu EU.

6.2. USAVRŠAVANJE RAVNATELJA ODGOJNO - OBRAZOVNIH USTANOVA

Osmišljenim stručnim usavršavanjem viši savjetnici Agencije za ravnatelje predškolskih ustanova, osnovnih i srednjih škola i učeničkih domova nastojali su stvoriti pretpostavke za učinkovito upravljanje i rukovođenje u odgojno-obrazovnim ustanovama, kroz upravljanje ljudskim potencijalom i kvalitetom u odgojno-obrazovnim ustanovama, imajući na umu kako ne postoji sustav osposobljavanja ravnatelja prije stupanja na funkciju.

Viši savjetnici stručne skupove planiraju vodeći računa o heterogenim skupinama sudionika pa su zbog toga i teme stručnih skupova raznovrsne s ciljem da se pokrije što veća područja rada ravnatelja.

Sve teme su slojevito pripremane i prilagođene ciljnim skupinama:

- ravnateljima odgojno-obrazovnih ustanova u 1. mandatu
- ravnateljima voditeljima županijskih stručnih vijeća i
- svim ravnateljima u odgojno-obrazovnim ustanovama.

Broj ravnatelja u našem odgojno-obrazovnom sustavu određuje i oblike usavršavanja koje viši savjetnici planiraju, vodeći pri tome računa da obuhvate najveći broj ravnatelja. Uvažavajući takav pristup najviše se organiziraju skupovi koji omogućuju, uz plenarna predavanja na seminarima, grupni rad i individualne oblike rada na konkretnim primjerima iz djelokruga rada poslovodnih i stručnih voditelja ustanova.

Najveće interese ravnatelji odgojno-obrazovnih ustanova iskazuju za zakonodavne okvire rada, organizaciju rada u ustanovama, planiranje pedagoškog rada i komunikacijske vještine. Podrobnom analizom evaluacijskih listića s održanih skupova, viši savjetnici za ravnatelje uvažavaju iskazane preporuke i prijedloge sudionika te temeljem njih slažu i programe stručnih skupova.

Takav pristup organizaciji skupova jedan je od razloga što većina sudionika iskazuje svoje zadovoljstvo održanim skupovima kroz svoje komentare i vrlo visoke ocjene tema i predavača na skupovima.

6.2.1. RAVNATELJI PREDŠKOLSKIH USTANOVA

U 2023. godini održano je TRI (3) stručna skupa namijenjena stručnom usavršavanju ravnatelja predškolskih ustanova:

- Županijski stručni skup: Učinkovito upravljanje vremenom iz uloge ravnatelja u skladu s vrtićkim kurikulumom

- Županijski stručni skup: Upravljanje ishodima komunikacije iz uloge ravnatelja u predškolskoj ustanovi
- Državni stručni skup za ravnatelje predškolskih ustanova: Sretno dijete - vizijom ravnatelja predškolske ustanove do pozitivnih razvojnih ishoda.

Svi stručni skupovi su evaluirani i ocijenjeni izvrsnom ocjenom.

6.2.2. RAVNATELJI OSNOVNOŠKOLSKIH USTANOVA

Kroz 2023. godinu, viši savjetnici za ravnatelje osnovnih škola organizirali su tri (3) državna stručna skupa i dva (2) međuzupanijska stručna skupa. Najveći broj skupova održan je za novoizabrane ravnatelje i ravnatelje OŠ u 1. mandatu (4 skupa).

U 2023. godini po prvi put smo organizirali dvodnevni državni skup za novoizabrane ravnatelje i ravnatelje OŠ u 1. mandatu što je rezultiralo velikim zadovoljstvom te skupine ravnatelja.

Za novoizabrane ravnatelje i ravnatelje OŠ u 1. mandatu održano su dva (2) državna skupa (jednodnevni skup 11. srpnja 2023. i dvodnevni skup 20. i 21. studenoga 2023. godine) i dva (2) međuzupanijska stručna skupa (9. veljače 2023. i 16. veljače 2023.)

Na skupovima organiziranim za novoizabrane ravnatelje i ravnatelje OŠ u 1. mandatu sudjelovalo je ukupno 314 ravnatelja OŠ.

Krovne teme tih skupova bile su:

- Izazovi i prepreke u vođenju škole
- Planiranje i programiranje rada u novoj školskoj godini
- Izazovi i obveze koje stoje pred novim ravnateljima

Iz evaluacija, koje su pratile sve održane stručne skupove za ravnatelje OŠ u 1. mandatu, zadovoljstvo sudionika stručnim skupom iskazano je kroz prosječnu ocjenu 4,96 (na skali od 1 do 5).

U 2023. godini prvi put je održan stručni skup za ravnatelje otočkih škola (osnovnih i srednjih) te učeničkih domova RH, kojeg su zajedno organizirali viši savjetnik za ravnatelje OŠ Vlade Matas i viši savjetnik za ravnatelje SŠ i UD Arsen Badurina. Skup je održan je 11. i 12. svibnja 2023. godine u Hvaru.

Tema skupa bila je „Organizacija rada otočkih škola“.

Na dvodnevnom državnom stručnom skup za ravnatelje OŠ RH, koji je održan u Vodicama 6. i 7. ožujka 2023. godine, pod nazivom „Kako stvoriti prepoznatljivu školu?“, sudjelovalo je 559 ravnatelja.

Udio u programu stručnog skupa i ovaj put su imali predstavnici srodnih institucija; Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja, Agencije za mobilnost i programe EU, Hrvatske akademske mreže – CARNET, Pravobraniteljice za djecu, Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti, klinike za psihijatriju Vrapče te ravnatelji iz osnovnih i srednjih škola. Evaluacijski upitnik nakon održanog skupa popunilo je 82,3 % sudionika koji su stručnom skupu u cjelini dali prosječnu ocjenu vrlo dobar (4,28).

6.2.3. RAVNATELJI SREDNJOŠKOLSKIH USTANOVA

Za ravnatelje srednjoškolskih ustanova i učeničkih domova tijekom 2023. godine održana su tri državna i dva međuzupanijska stručna skupa.

Jednodnevni državni stručni skup za ravnatelje srednjih škola i učeničkih domova u 1. godini 1. mandata održan je 12. rujna 2023. godine u Rijeci. Na stručnom usavršavanju sudjelovalo je 14 ravnatelja.

Za ravnatelje u 1. godini 1. mandata održan je 31. siječnja 2023. godine u Zagrebu i međuzupanijski stručni skup na temu *Upravljanje i rukovođenje školskom ustanovom i učeničkim domom* uz sudjelovanje 29 ravnatelja.

Dvodnevni državni stručni skup za ravnatelje srednjih škola i učeničkih domova Republike Hrvatske pod nazivom *Izazovi u procesu upravljanja srednjoškolskom ustanovom i učeničkim domom* održan je od 24. do 25. travnja 2023. u Vodicama. Na skupu je sudjelovalo 214 ravnatelja.

Dvodnevni državni stručni skup za ravnatelje otočkih škola održan je pod nazivom *Organizacija rada otočkih škola* od 11. do 12. svibnja 2023. godine u Hvaru, a na skupu je sudjelovalo 28 osnovnoškolskih i srednjoškolskih ravnatelja.

Za ravnatelje učeničkih domova održan je 24. studenoga 2023. godine na temu *Upravljanje i rukovođenje učeničkim domom* međuzupanijski stručni skup u Požegi na kojem je sudjelovao 31 ravnatelj.

6.3. MOBILNI TIMOVI

U 2023. godini održano je 36 stručno - savjetodavna posjeta mobilnih timova odgojno-obrazovnim ustanovama s ciljem pružanja cjelovite stručno - savjetodavne pomoći i potpore školama pri traženju rješenja za konkretne probleme u učenju i poučavanju učenika s teškoćama u razvoju, predlaganju učinkovitih razvojnih smjernica te davanja uputa odgojno-obrazovnim ustanovama i odgojno - obrazovnim radnicima u provedbi djelatnosti odgoja i obrazovanja radi što kvalitetnije integracije učenika s teškoćama u razvoju u redoviti odgojno-

obrazovni sustav. Na navedenim stručnim usavršavanjima mobilnih timova sudjelovalo je 608 odgojno-obrazovnih radnika.

U cilju što kvalitetnije integracije učenika s teškoćama u razvoju u redoviti odgojno-obrazovni sustav, Agencija je osigurala stručno-savjetodavnu potporu školama u suradnji s renomiranim institucijama iz odgojno-obrazovnog sustava, a koje se bave odgojem i obrazovanjem učenika s teškoćama.

6.4. PREVENTIVNI PROGRAMI

Važno područje stručnog usavršavanja koje provodi Agencija obuhvaćaju preventivni programi koji su sastavni dio odgoja i obrazovanja unutar škole. Sukladno Zakonu o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi dužnost je škola stvarati uvjete za zdrav psihofizički razvoj, socijalnu dobrobit učenika i sprječavati neprihvatljive oblike ponašanja. Uz navedeno, u protekloj godini edukacije na državnoj, međuzupanijskoj i županijskoj razini uključivale su sustavnu implementaciju znanstveno evaluiranih preventivnih programa u odgojno-obrazovne ustanove, brigu o promociji i zaštiti mentalnoga zdravlja učenika i djelatnika odgojno-obrazovnih ustanova te edukaciju o utjecaju stereotipa na proces odgoja i obrazovanja.

Preventivni programi su sastavni dio odgoja i obrazovanja unutar škole. Izradu Školske preventivne strategije (u nekim dokumentima nazvane Školski preventivni programi) podupire više važećih propisa: Konvencija o pravima djeteta, Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, Pravilnik o načinu postupanja odgojno-obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima, Pravilnik o kriterijima za izricanje pedagoških mjera, Akcijski plan prevencije nasilja u školama 2020. – 2024. te kurikulumi međupredmetnih tema Osobni i socijalni razvoj, Zdravlje i Građanski odgoj i obrazovanje. Standardi preventivnih programa usmjerenih prevenciji ovisnosti propisani su u dokumentu Minimalni standardi prevencije ovisnosti za djecu i mlade u odgojno-obrazovnom sustavu.

Tijekom 2023. godine nacionalni treneri za osposobljavanje učitelja i stručnih suradnika za provedbu preventivnog programa *Lions quest* – Vještine za adolescenciju koji se nalazi u svjetskim bazama programa znanstveno evaluiranih učinkovitih programa, nastavili su sustavnu edukaciju učitelja i stručnih suradnika koji provode navedeni program u velikom broju škola. Agencija u implementaciji surađuje s Uredom ujedinjenih naroda za prevenciju droge i kriminaliteta (UNODC), a ove godine je *Lions klub* Hrvatska donirao financijska sredstva

za priručnike svim razrednicima Ličko-senjske županije koje smo educirali za provedbu programa.

U suradnji sa Službom za suzbijanje zlouporabe droga Zavoda za javno zdravstvo i Edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom educirani su razrednici i stručni suradnici 14 osnovnih škola Istarske županije koji su započeli s provedbom znanstveno evaluiranog preventivnog programa Imam stav.

U suradnji sa znanstvenom zajednicom osposobljeno je 35 trenera (voditelja ŽSV-a, mentora i savjetnika) za implementaciju programa razvoja otpornosti RESCUR: na valovima koji su započeli s edukacijom učitelja razredne nastave za provedbu programa.

Također, u 2023. je započela edukacija odgojitelja u ustanovama RPOO za implementaciju programa RESCUR: na valovima u dječje vrtiće Primorsko –goranske i Splitsko-dalmatinske županije.

U suradnji s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo nastavljeno je provođenje programa *PoMoZi Da* namijenjenog učiteljima, nastavnicima i stručnim suradnicima osnovnih i srednjih škola s ciljem prevencije problema u području mentalnoga zdravlja educiranjem o prepoznavanju teškoća mentalnoga zdravlja, usvajanjem načina pružanja psihološke podrške učenicima i usmjeravanjem na stručnu pomoć.

Tijekom 2023. godine provedeno je 16 edukacija napredne razine. Naprednu razinu programa završilo je 287 odgojno-obrazovnih djelatnika, a osnovnu razinu završilo je 775 odgojno-obrazovnih djelatnika.

Na skupovima državne i međuzupanijske razine sudjelovalo je 3.851 odgojno-obrazovna djelatnika.

6.5. ODGOJ I OBRAZOVANJE NACIONALNIH MANJINA

Stručno usavršavanje u vezi s odgojem i obrazovanjem nacionalnih manjina u 2023. godini obuhvatilo je aktivnosti vezane za unapređivanje odgoja i obrazovanja učenika pripadnika nacionalnih manjina i zajednica koje se školuju u Republici Hrvatskoj, a provodilo se u suradnji s Upravom za nacionalne manjine Ministarstva znanosti i obrazovanja te Uredom za nacionalne manjine Vlade Republike Hrvatske.

U 2023. godini održano je 40 skupova namijenjena stručnom usavršavanju odgojno-obrazovnih radnika koji rade u nekom od modela odgoja i obrazovanja na jeziku i pismu nacionalne manjine (model A, B i C) na kojima su sudjelovala 987 sudionik.

- Srpska nacionalna manjina: održano je 6 stručnih skupova na kojima su sudjelovalo 126 sudionik.
- Talijanska nacionalna manjina: održano je 16 stručnih skupova na kojima je sudjelovalo 421 sudionik.
- Mađarska nacionalna manjina: održano je 5 stručnih skupova na kojima je sudjelovalo 115 sudionika.
- Češka nacionalna manjina: održano je 2 stručna skupa na kojima je sudjelovalo 93 sudionika.
- Romska nacionalna manjina: održana su 2 stručna skupa na kojima je sudjelovalo 59 sudionika. Agencija za odgoj i obrazovanje u okviru provedbe Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027., zadužena je za provedbu mjere: „4.3 Smanjivanje jaza u dovršetku srednjoškolskog obrazovanja između mladih Roma i mladih iz opće populacije“ i aktivnosti: „4.3.5. Stručno usavršavanje romskih suradnika pomagača, učitelja i stručnih suradnika u osnovnim školama.

Zbog stručnog usavršavanja romskih suradnika pomagača, učitelja i stručnih suradnika pedagoga u osnovnim u školama s većim brojem učenika pripadnika romske nacionalne manjine Agencija za odgoj i obrazovanje organizirala je stručne skupove.

Stručno usavršavanje romskih suradnika pomagača, učitelja i stručnih suradnika pedagoga u osnovnim školama:

1. Međužupanijski stručni skup iz Građanskog odgoja i obrazovanja u korelaciji s međupredmetnim temama: Stručno usavršavanje romskih suradnika pomagača, učitelja i stručnih suradnika u osnovnim školama. Tema: Upravljanje problemskim situacijama, 23. veljače 2023., III. OŠ Čakovec, Čakovec, 37 sudionika.
2. Međužupanijski stručni skup iz Građanskog odgoja i obrazovanja u korelaciji s međupredmetnim temama: Stručno usavršavanje romskih suradnika pomagača, učitelja i stručnih suradnika u osnovnim školama. Tema: Primjena metode mirenja u školi, Čakovec, 20. kolovoza 2023., 22 sudionika.

Agencija je organizirala zajednički dvodnevni državni skup *Nacionalne manjine u Hrvatskoj između folkloru i tradicije* za sve odgojno-obrazovne djelatnike odgojno-obrazovnih ustanova na jeziku i pismu nacionalnih manjina 18. i 19. svibnja 2023. godine u Daruvaru. Skupu je nazočilo 70 sudionika.

6.6. UČENJE I POUČAVANJE O HOLOKAUSTU I SPREČAVANJU ZLOČINA PROTIV ČOVJEČNOSTI

Agencija stručno usavršavanje u ovom području provodi u kontinuitetu od 2005. godine uz podršku i pomoć niza domaćih i međunarodnih ustanova koje osiguravaju stručnu potporu obrazovnim aktivnostima u Hrvatskoj. Ta se suradnja nastavila i u 2023. godini s Ministarstvom znanosti i obrazovanja, Židovskom općinom iz Zagreba, Židovskom općinom iz Čakovca, Međunarodnim savezom za sjećanje na Holokaust (IHRA), *Yad Vashemom* iz Izraela, *Mémorial de la Shoah* iz Francuske, *CENTROPA* iz Austrije, Udrugom *HERMES*, *Zavodom za šolstvo* iz Slovenije, Ministarstvom obrazovanja, znanosti i istraživanja Republike Italije, *Euroclio-m* iz Bosne i Hercegovine te Ministarstvom obrazovanja Republike Srbije.

Krajem siječnja 2023. godine Agencija je obilježila Dan sjećanja na Holokaust i sprečavanje zločina protiv čovječnosti, organiziranjem 20., jubilarnog, državnoga stručnog skupa *Poučavanje i učenje o holokaustu i sprečavanju zločina protiv čovječnosti*, koji je održan u Osijeku. S obzirom da Agencija promiče kroskurikularni model poučavanja i učenja o holokaustu kojim se holokaust sagledava izvan granica povijesne discipline i postaje sastavni dio općeg obrazovanja ovaj je stručni skup, kao i svi prethodni, bio namijenjen učiteljima i nastavnicima povijesti, vjeronauka, etike, hrvatskog jezika, stranog jezika, sociologije, likovne umjetnosti, filozofije i psihologije. U programu skupa, uz izlaganja i radionice domaćih i inozemnih stručnjaka, posebna pozornost posvećena je izvannastavnim aktivnostima i školskim projektima te primjerima dobre prakse, koje su predstavili učitelji i nastavnici.

Suradnja s Memorijalom Holokausta (fr. *Mémorial de la Shoah*) iz Francuske, započeta još davne 2012. godine, nastavila se organiziranjem četiriju regionalnih stručnih skupova.

Prvi stručni skup *Holokaust kao početna točka* održan je u ožujku 2023. godine u Beogradu i bio je namijenjen učiteljima i nastavnicima iz Hrvatske, Srbije i Bosne i Hercegovine. Ovo je deveti regionalni stručni skup koji je organiziran u suradnji Memorijala Holokausta iz Francuske i njihovih nacionalnih koordinatora iz Agencija, Ministarstva obrazovanja Srbije i *Euroclio* Bosne i Hercegovine. Istovremeno nova mreža od 40 sudionika, učitelja i nastavnika potencijalno je dobra polazišna točka za suradnju i sudjelovanje u školskim projektima, zajedničkim komemoracijama i istraživanjima onih skrivenih povijesti koje traže bolno suočavanje sa svojim vlastitom prošlošću.

Drugi zajednički stručni skup Memorijala Holokausta iz Francuske, Agencije i *Zavoda za šolstvo* Republike Slovenije te Ministarstva obrazovanja, znanosti i istraživanja Republike Italije

održan je u svibnju 2023. u Trstu. Njime je nastavljena regionalna suradnja Hrvatske, Slovenije i Italije u području poučavanja i učenja o Holokaustu. Ponuđena izlaganja, radionice i rasprave pružile su učiteljima i nastavnicima vrijedne uvide, znanja i ideje kako unaprijediti svoje poučavanje o Holokaustu.

Treći stručni skup u organizaciji Memorijala Holokausta iz Francuske u suradnji s Agencijom i nizom partnerskih institucija održan je u Lisabonu krajem travnja 2023. Ovaj stručni skup povezao je Hrvatsku, Sjevernu Makedoniju, Grčku, Španjolsku i Portugal u istraživanju i poučavanju povijesti sefardskih Židova od izгона s Pirinejskog poluotoka do danas.

Četvrti stručni skup za učitelje i nastavnike iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Srbije održan je u sjedištu Memorijala Holokausta u Parizu kao nastavak stručnog skupa iz ožujka i kao *Okrugli stol* na kojemu se govorilo o potencijalnim oblicima buduće regionalne suradnje. *Okruglom stolu* su, uz predstavnice Agencije, prisustvovali i predstavnici akademske zajednice i Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske.

Regionalni stručni skup „Nikad ne zaboravimo“, koji se održao u Čakovcu u veljači 2023. organizirala je Židovska općina iz Čakovca i Muzej sinagoga iz Maribora u suradnji s Agencijom. Stručni skup je okupio učitelje i nastavnike na regionalnoj razini iz Prekomurja i Međimurja i bavio se zajedničkom prošlošću i stradanjem židovskih zajednica.

U suradnji Agencije i Centra za promicanje tolerancije i očuvanje sjećanja na Holokaust iz Zagreba u siječnju 2023. održan je seminar za nastavnike srednjih škola grada Zagreba „*Wannsee konferencija – Konačno rješenje židovskog pitanja*“. Agencija je i u 2023. nastavila suradnju sa Židovskom općinom iz Zagreba organizacijom dvaju seminara Šoa Akademije.

Prvi zajednički seminar je organiziran u siječnju 2023. povodom obilježavanja Dana sjećanja na žrtve holokausta, 27. Siječnja, a drugi u listopadu 2023. povodom obilježavanja „Pogroma iz studenoga“.

Pod pokroviteljstvom hrvatskog predsjedanja Međunarodnim savezom za sjećanje na Holokaust, *UNESCO-a* te *OSCE/ODIHR* i *AZOO-a* u Zagrebu je krajem rujna održan stručni skup, po prvi put, za 50 ravnatelja osnovnih i srednjih škola te viših savjetnika Agencije pod nazivom *Odgojem i obrazovanjem protiv antisemitizma, netrpeljivosti i diskriminacije: ključne sastavnice stručnog usavršavanja učitelja i nastavnika*. Tom prigodom su predstavljeni dodatni obrazovni materijali koji se bave poricanjem i iskrivljavanjem istine o Holokaustu.

Ukupno je organizirano deset stručnih skupova u području poučavanja i učenja o Holokaustu od kojih su pet bili na državnoj, jedan na regionalnoj, a četiri na međunarodnoj razini.

Na navedenim stručnim skupovima u 2023. godini sudjelovalo je 380 odgojno-obrazovnih radnika.

Sve aktivnosti u ovom području medijski su popraćene na mrežnim stranicama Agencije za odgoj i obrazovanje, Međunarodnog saveza za sjećanje na holokaust (eng. *International Holocaust Remembrance Alliance/IHRA*) i Memorijala holokausta iz Francuske.

6.7. POUČAVANJE O DOMOVINSKOM RATU

Agencija za odgoj i obrazovanje organizirala je:

- Državni stručni skup o Domovinskom ratu – Važnost Medija u Domovinskom ratu, održan u Hrvatskom novinarskom domu u Zagrebu 29. i 30. lipnja 2023. godine.

Stručnom skupu je prisustvovalo 90 učitelja i nastavnika povijesti. Tema vezana uz djelovanje medija u Domovinskom ratu obrađena je iz više aspekata. Znanstvenici koji se bave proučavanjem tematike Domovinskog rata dali su svoje stručno mišljenje o navedenoj temi. Učitelji i nastavnici iz osnovnih i srednjih škola prikazali su na koji način tematiku Domovinskog rata obrađuju u nastavi povijesti u svojim školama. Živi svjedoci vremena dali su svoje viđenje Domovinskog rata i način na koji se tada izvještavalo hrvatsku i svjetsku javnost.

- Stručni skup Sjećanje na Vukovar: Vukovarska bolnica, održan u Osnovnoj školi Dragutina Tadijanovića u Vukovaru 14. studenog 2023. godine za učitelje i nastavnike povijesti. Skupu je nazočilo 50 učitelja i nastavnika povijesti. U terenskom dijelu stručnog skupa učitelji i nastavnici su uz stručno vodstvo obišli Opću bolnicu u Vukovaru.

Teme skupa su bile:

- **Petar Elez, prof.,** viši arhivist, Vukovarska bolnica do početka Vukovarske bitke 1991. godine
- **Mirjana Semenić Rutko, dr. med.,** Svjedoci vremena, Vukovarska bolnica u vrijeme Vukovarske bitke
- **Lidija Miletić, prof.,** Istina za budućnost - znanstveno stručni simpozij „Ratna bolnica Vukovar 1991. - dr. Juraj Njavro
- **Šima Šesto;** Svjedoci vremena, Vukovarska bolnica 18. 11. - 22. 11. 1991. godine
- **Dino Mataz prof. i Mihael Puljić prof.,** Primjer dobre prakse - Upotreba audiovizualnih djela u nastavi povijesti s naglaskom na Domovinski rat

- Obilazak bolnice u Vukovaru; terenska nastava

6.8. STRUČNI SKUP ZA UČITELJE HRVATSKOGA JEZIKA IZVAN SUSTAVA MINISTARSTVA ZNANOSTI I OBRAZOVANJA REPUBLIKE HRVATSKE

Agencija za odgoj i obrazovanje u suradnji sa Središnjim državnim uredom za Hrvate izvan Republike Hrvatske, jedanput godišnje organizira međunarodni stručni skup za odgojitelje, učitelje i nastavnike izvan sustava Ministarstva znanosti i obrazovanja. Ovu aktivnost Agencija provodi od 2006. godine. Radni jezik skupa je hrvatski, a teme su vezane uz hrvatski jezik i književnost, povijest, glazbenu umjetnost, kulturnu tradiciju i prirodnu baštinu.

Stručni skup održan je od 21. do 24. kolovoza u Dubrovniku. Sudionici stručnog skupa u 2023. godini bili su odgojitelji, učitelji i nastavnici iz Austrije, Kanade, Mađarske, Srbije i Rumunjske. Skup je bio posvećen velikoj obljetnici – obilježavanju 540. godina prve tiskane knjige na hrvatskome jeziku – „Misala po zakonu Rimskog dvora”, koji je tiskan 1483. godine na glagoljici te je glagoljica bila središnja tema skupa.

Nositelji programa stručnoga skupa bili su stručnjaci i znanstvenici iz akademske zajednice. Voditeljice radionica hrvatskoga jezika, hrvatske povijesti i likovne umjetnosti bile su više savjetnice Agencije. Stručni skup završio je posjetom srednjovjekovnim lokalitetima spomeničke baštine u Konavlima.

Ovim stručnim skupom Agencija kontinuirano pruža stručnu podršku profesionalnome razvoju učitelja i nastavnika pripadnika hrvatske nacionalne manjine na temelju njihovih iskazanih potreba, omogućuje im međusobno povezivanje i suradnju te povezivanje s matičnom državom i njezinim institucijama nadležnima za obrazovanje i stručno usavršavanje.

6.9. STRUČNO USAVRŠAVANJE ODGOJNO - OBRAZOVNIH RADNIKA IZ ŽUPANIJA KOJE NASTAVU PROVODE NA HRVATSKOME JEZIKU U BOSNI I HERCEGOVINI

Tijekom 2023. godine Agencija za odgoj i obrazovanje održala je, sukladno potpisanom *Sporazuma o suradnji oko pomoći i izrade Prijedloga kurikuluma i njegove primjene u osnovnoškolskom i srednjoškolskom obrazovanju*, dva ciklusa stručnoga usavršavanja odgojno-obrazovnih radnika iz Županije Posavske, Zapadnohercegovačke, Hercegbosanske, Hercegovačko-neretvanske i Županije Središnja Bosna koji nastavu provode na hrvatskome jeziku.

Treći ciklus edukacija za 78 odgojno-obrazovnih radnika iz Hercegbosanske, Hercegovačko-neretvanske, Zapadnohercegovačke i Županije Središnja Bosna održan je 10. i 11. ožujka 2023. u Splitu, u OŠ Spinut, OŠ Bol, OŠ Marjan, OŠ Lučac, Zdravstvenoj školi Split i III. gimnaziji Split.

Za 18 odgojno-obrazovnih radnika iz Županije Posavske organizirana je edukacija 17. i 18. ožujka 2023. u Osijeku: OŠ Augusta Šenoje, OŠ Mladost, OŠ Vijenac i III. gimnazija Osijek.

Tema dvodnevna stručna skupina bila je *Suvremeni pristupi učenju i poučavanju*, a realizirali su je viši savjetnici za: razrednu nastavu, hrvatski jezik, matematiku, fiziku, informatiku i tehničku kulturu, kemiju, povijest, geografiju, prirodu i biologiju, psihologiju, glazbenu kulturu/umjetnost, strani jezik, filozofiju i etiku, politiku i gospodarstvo i sociologiju, vjerouk, tjelesnu i zdravstvenu kulturu i likovnu kulturu/umjetnost.

Četvrti ciklus edukacije proveden je u Splitu, 13. svibnja 2023. na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu i Prirodoslovnoj školi Split te 20. svibnja 2023. u Osijeku u Elektrotehničkoj i prometnoj školi Osijek i OŠ Franje Krežme. Sudionici su, sukladno Sporazumu o suradnji, posjetili centre izvrsnosti te su upoznati sa sustavima rada s darovitim učenicima. Upoznali su postupke, metode i strategije kojima mogu unaprijediti nastavnu praksu u svojim školama kao i brojne primjere dobre prakse rada s darovitim učenicima.

6.10. STRUČNO USAVRŠAVANJE ZA NASTAVNIKE KOJI NASTAVU PROVODE NA HRVATSKOM JEZIKU U REPUBLICI SRBIJI

U organizaciji Agencije i Upravnoga odjela za obrazovanje i mlade Osječko-baranjske županije 7. svibnja 2023. održan je stručni skup odgojitelja, učitelja razredne nastave te učitelja i nastavnika predmetne nastave koji izvode nastavu na hrvatskom jeziku u Republici Srbiji. Stručni skup je upriličen u centru izvrsnosti Osječko-baranjske županije u Ugostiteljsko-turističkoj školi u Osijeku.

Na stručnom skupu je sudjelovalo 35 odgojitelja, učitelja i nastavnika predmetne nastave iz Subotice koji izvode nastavu na hrvatskom jeziku prema dva modela: nastava u potpunosti na hrvatskom jeziku te nastava na srpskom jeziku s elementima hrvatskoga jezika i kulture.

Drugi stručni skup za odgojitelje, učitelje razredne nastave te učitelje i nastavnike predmetne nastave koji izvode nastavu na hrvatskom jeziku u Republici Srbiji održan je 25. studenoga 2023. u III. gimnaziji Osijek u Osijeku. Na stručnom skupu sudjelovalo je 29 odgojno-obrazovnih radnika.

7. SUDJELOVANJE U EKSPERIMENTALNOM PROGRAMU OSNOVNE ŠKOLE KAO CJELODNEVNE ŠKOLE

Sukladno Nacionalnoj razvojnoj strategiji Republike Hrvatske do 2030. godine i Nacionalnog plana razvoja sustava obrazovanja za razdoblje do 2027. godine Ministarstvo znanosti i

obrazovanja pristupilo je eksperimentalnom uvođenju modela rada osnovnih škola kao cjelodnevnih škola. Slijedom navedenoga imenovane su radne skupine za izradu kurikuluma novih nastavnih predmeta: Prirodoslovlje, Društvo i zajednica, Informacijske i digitalne kompetencije i Praktične vještine koje se u sklopu Eksperimentalnog programa Osnovna škola kao cjelodnevna škola – uravnotežen, pravedan, učinkovit i održiv sustav odgoja i obrazovanja provode u 62 škole u Republici Hrvatskoj. Četiri viša savjetnika Agencije za odgoj i obrazovanje tijekom 2023. godine aktivno su sudjelovala u izradi novih predmetnih kurikuluma.

Stručno usavršavanje odgojno-obrazovnih radnika, koji tijekom 2023./2024. šk. godine sudjeluju u eksperimentalnoj provedbi Cjelodnevne škole, provedeno je od 3. do 7. srpnja 2023. godine u Osijeku na kojemu su viši savjetnici Agencije za odgoj i obrazovanje s članovima radnih skupina predstavili nove predmetne kurikule.

8. SUDJELOVANJE U PROVEDBI NACIONALNIH PROGRAMA I AKCIJSKIH PLANOVA

Tijekom 2023. godine nastavljena je suradnja u području provedbe nacionalnih programa, strategija i akcijskih planova s ministarstvima i uredima Vlade Republike Hrvatske, znanstvenim ustanovama, nastavničkim fakultetima i strukovnim udrugama u brojnim područjima. Agencija je sudjelovala u provedbi konkretnih mjera vezanih uz primjenu i provedbu nacionalnih programa, strategija i akcijskih planova, od kojih su najznačajniji:

- Nacionalni program zaštite i promicanja ljudskih prava
- Nacionalni plan za suzbijanje trgovanja ljudima od 2022. do 2027. godine
- Akcijski plan za uklanjanje prepreka u ostvarivanju pojedinih prava u području integracije stranaca
- Nacionalna strategija za provedbu Školske sheme voća i povrća te mlijeka i mliječnih proizvoda od školske godine od 2017/2018. do 2022/2023.
- Nacionalni program sporta 2019.– 2026.
- Nacionalni program Živjeti zdravo
- Strategija nacionalne sigurnosti Republike Hrvatske
- Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije
- Strategija zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025.
- Akcijski plan za provedbu Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina

- Operativni program za nacionalne manjine za razdoblje od 2021. do 2024. godine
- Nacionalna strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva
- Nacionalni program za mlade za razdoblje od 2023. do 2025.
- Nacionalni plan za ravnopravnost spolova za razdoblje do 2027. godine i Akcijski plan za provedbu Nacionalnog plana za razdoblje 2024. godine.
- Nacionalna strategija zaštite od nasilja u obitelji
- Akcijski plan za provedbu Strategije za suzbijanje neprijavljenoga rada
- Nacionalni preventivni program ranog otkrivanja slabovidnosti 2018. – 2028.
- Nacionalni plan za borbu protiv diskriminacije do 2027.
- Nacionalni program promicanja audiovizualnog stvaralaštva 2017. – 2021.
- Nacionalni program prevencije za djecu i mlade u odgojno-obrazovnom sustavu te djecu i mlade u sustavu socijalne skrbi
- Nacionalna strategija kibernetičke sigurnosti
- Nacionalna razvojna strategija do 2030.
- Strategija cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja i razvoja karijere
- Strategija za obrazovanje za održivi razvoj
- Nacionalni plan za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027.
- Akcijski plana za provedbu Nacionalnog plana za uključivanje Roma
- Strategija sprječavanja korupcije za razdoblje od 2021. do 2030. godine i Akcijski plan uz Strategiju suzbijanja korupcije
- Nacionalni plan za prava djece u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2021. do 2026. godine
- Akcijski plan za provedbu inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast u razdoblju od 2021. do 2023. godine
- Akcijski plan za integraciju osoba kojima je odobrena međunarodna zaštita
- Nacionalni program za razvoj volonterstva za razdoblje od 2020. do 2024. godine
- Operativni plan provedbe Nacionalnog programa za razvoj volonterstva
- Strategija cjeloživotnoga profesionalnog usmjeravanja i razvoja karijere

Izvor financiranja: Državni proračun, aktivnost A767022 – Stručno usavršavanje odgojno-obrazovnih djelatnika u sustavu osnovnog i srednjeg školstva

Aktivnosti savjetnika Agencije u provedbi nacionalnih programa

Organizacija stručnih skupova namijenjenih odgojno-obrazovnim radnicima sa svrhom ostvarivanja planiranih mjera i aktivnosti iz nacionalnih programa, strategija i akcijskih planova.

Sudjelovanje savjetnika Agencije u radu pojedinih povjerenstava i stručnih radnih skupina u koje su imenovani na poziv nadležnih tijela državne uprave.

Izrada standarda, smjernica, prijedloga, priručnika i drugih materijala za provedbu zadanih aktivnosti.

Podnošenje izvješća o provedenim mjerama i aktivnostima prema nadležnim tijelima.

Sudjelovanje u sustavu stalnog nacionalnog izvješćivanja

Agencija redovito dostavlja izvješća o provođenju aktivnosti i mjera utvrđenih u Nacionalnim programima i akcijskim planovima nadležnim ministarstvima, uredima Vlade RH-a, Pučkom pravobranitelju, Uredu za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Pravobranitelju za osobe s invaliditetom, Uredu za prava djeteta, Uredu za ravnopravnost spolova, Uredu za udruge Vlade Republike, Pravobranitelju za osobe s invaliditetom i Uredu povjerenika za informiranje.

Sudjelovanje u sustavu međunarodnih izvješćivanja posredovanjem Ministarstvom znanosti i obrazovanja

Izvješćivanje glavnog tajnika UN-a o napretku ostvarenom u području primjene Konvencije o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW).

Očitovanje Agencije o provedbi preporuka iz Izvješća grupe stručnjaka za evaluaciju implementacije Konvencije Vijeća Europe o suzbijanju trgovanja ljudima (GRETA).

Sudjelovanje Agencije u podnošenju periodičnog izvješća Republike Hrvatske o primjeni Međunarodne konvencije o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije.

Sudjelovanje Agencije u izvješćivanju Vijeća Europe Odjel za obrazovanje za demokratsko građanstvo i ljudska prava o provođenju Povelje o obrazovanju za demokratsko građanstvo i ljudska prava (*CoE Charter on EDC/HRE*), *CM/Rec* (2010.)⁷. i drugih dokumenata VE.

Sudjelovanje Agencije u redovitim periodičnim istraživanjima Europske komisije o provođenju građanskog obrazovanja (*citizenship education*) – Istraživanje provodi europska istraživačka mreža *EURYDICE*, a sve su publikacije u kojima se vidi položaj Hrvatske dostupne europskoj javnosti.

9. STRUČNI ISPITI ZA ODGOJNO-OBRAZOVNE RADNIKE

U okviru svoje nadležnosti Agencija prati ostvarivanja programa pripravničkoga staža kao postupka uvođenja odgojno-obrazovnih radnika pripravnika u rad, priprema ih za polaganje stručnoga ispita održavanjem stručnih skupova i individualnim oblicima savjetovanja te organizira i provodi stručne ispite.

Viši savjetnici Agencije u 2023. godini organizirali su i proveli stručne ispite sukladno *Pravilniku o načinu i uvjetima polaganja stručnog ispita odgojitelja i stručnih suradnika u dječjem vrtiću* (Narodne novine, 133/97 i 4/98) te *Pravilniku o polaganju stručnog ispita učitelja i stručnih suradnika u osnovnom školstvu i nastavnika u srednjem školstvu* (Narodne novine, 88/03).

Za polaganje stručnoga ispita pripravnicima u predškolskim ustanovama organizira se pet rokova godišnje, za polaganje stručnoga ispita pripravnika u osnovnoškolskim ustanovama tri roka godišnje. Za pripravnike u srednjoškolskim ustanovama i učeničkim domovima organiziraju se u dva roka tijekom školske godine.

Tijekom 2023. godine prijavljeno je 2400 pripravnika za stažiranje u odgojno-obrazovnim ustanovama:

- u predškolskim ustanovama: 480
- u osnovnoškolskim ustanovama: 1500
- u srednjoškolskim ustanovama: 420.

Polaganje stručnoga ispita u 2023. godini prijavilo je ukupno 2300 pripravnika od toga:

- u predškolskim ustanovama: 570
- u osnovnoškolskim ustanovama: 1200
- u srednjoškolskim ustanovama: 530.

U sustavu odgoja i obrazovanja stručne je ispite koje organizira i provodi Agencija položilo 2250 pripravnika:

- u predškolskim ustanovama: 450
- u osnovnoškolskim ustanovama: 1100
- u srednjoškolskim ustanovama: 700.

10. POSTUPAK NAPREDOVANJA ODGOJNO-OBRAZOVNIH RADNIKA

Postupci napredovanja u zvanje odgojno-obrazovnih radnika u 2023. godini provodili su se prema *Pravilniku o napredovanju učitelja, nastavnika, stručnih suradnika i ravnatelja u*

osnovnim i srednjim školama i učeničkim domovima (Narodne novine br. 68/19, 60/20 i 32/21) i *Pravilniku o načinu i uvjetima napredovanja u struci i promicanju u položajna zvanja odgojitelja i stručnih suradnika u dječjim vrtićima* (Narodne novine br. 133/97 i 20/05).

Izmjene i dopune Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (Narodne novine br. 57/22) stupile su na snagu 28. svibnja 2022. godine, a njima se propisuje da odgojitelji, stručni suradnici i ravnatelji mogu, dok su u radnom odnosu, napredovati u struci i stjecati položajna zvanja mentora, savjetnika i izvrsnog savjetnika. Do donošenja novoga Pravilnika postupci napredovanja provode se u skladu s odredbama postojećeg *Pravilnika o načinu i uvjetima napredovanja u struci i promicanju u položajna zvanja odgojitelja i stručnih suradnika u dječjim vrtićima* (Narodne novine br. 133/97 i 20/05).

Tijekom 2023. godine zaprimljeno je 1729 zahtjeva odgojno-obrazovnih radnika za napredovanje: zahtjevi za napredovanje u zvanje (prvo napredovanje u zvanje, ponovni izbor ili napredovanje u više zvanje), zahtjevi za produljenje roka zvanja i zahtjevi za mirovanje statusa zvanja. Od ukupnoga broja zahtjeva bilo je 176 zahtjeva odgojitelja u dječjim vrtićima, a 1553 zahtjeva učitelja i nastavnika u osnovnim i srednjim školama.

Pozitivno je riješeno 1533 predmeta napredovanja u 2023. godini:

- u dječjim vrtićima: 144
- u osnovnim školama: 845
- u srednjim školama: 544.

Od ukupnoga broja obrađenih predmeta napredovanja u zvanje mentora izabrana su 920 odgojno-obrazovna radnika, u zvanje savjetnika izabrano je 417 odgojno-obrazovnih radnika, a u zvanje izvrsnog savjetnika izabrano je 196 odgojno-obrazovnih radnika.

Nakon obrade predmeta odlukom je odbijeno ili odbačeno 64 zahtjeva za napredovanje, 66 odgojno-obrazovnih radnika su povukli podneseni zahtjev, a 22 zahtjeva za napredovanje proslijeđeno je Agenciji za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih kao nadležnome tijelu. U Agenciji je u 2023. godini pristiglo 92 zahtjeva za mirovanje stečenog zvanja zbog privremene nesposobnosti za rad, korištenja roditeljskog dopusta ili mirovanja radnog odnosa. Agencija je odlukom produljila rok na koji su izabrani u zvanje za 61 odgojno-obrazovnog radnika.

U 2023. godini Agencija je zaprimila 8 prigovora odgojno-obrazovnih radnika na zaprimljeno stručno mišljenje u postupku napredovanja na temelju kojih je provela Pravilnikom propisanu

proceduru. Imenovano je 8 tročlanih povjerenstava koja su u propisanome roku riješila zaprimljene prigovore na temelju kojih je Agencija donijela odluku.

Nakon završenog postupka napredovanja svakom je odgojno-obrazovnom radniku dostavljena *Odluka o napredovanju u zvanje, Odluka o obnovi zvanja ili Odluka o odbijanju zahtjeva za napredovanje*.

11. PRUŽANJE STRUČNO-SAVJETODAVNE POMOĆI

Agencija veliku pozornost posvećuje unapređivanju ljudskih potencijala i razvoju profesionalnih kompetencija odgojitelja, učitelja, nastavnika, stručnih suradnika i ravnatelja u predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama te učeničkim domovima.

Slijedom toga, Agencija je kontinuirano tijekom 2023. godine pružala stručno-savjetodavnu pomoć i pratila kvalitetu odgojno –obrazovnog rada u predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama, umjetničkim školama i učeničkim domovima.

Tijekom 2023. viši savjetnici Agencije redovito su pružali stručno pedagošku pomoć odgojno-obrazovnim ustanovama i radnicima kako bi pravodobno i učinkovito rješavali probleme i poteškoće neposrednim djelovanjem. Stručna pomoć podrazumijevala je praćenje ostvarivanja djelatnosti odgoja i obrazovanja u odgojno-obrazovnim ustanovama u cilju pružanja cjelovite savjetodavne pomoći i potpore pri traženju rješenja za konkretne probleme.

U savjetodavnom radu tijekom 2023. godine posebna se pažnja posvećivala stručno-savjetodavnoj pomoći odgojno-obrazovnim radnicima u realizaciji kurikula, s naglaskom na planiranje, praćenje i vrednovanje odgojno-obrazovnih ishoda, metode i oblike učenja i poučavanja, primjerenu komunikaciju te odgovarajuću podršku u radu s djecom i učenicima s teškoćama.

Tijekom 2023. godine viši savjetnici obavili su ukupno **457** stručno-savjetodavna posjeta u svim županijama Republike Hrvatske i to:

- u predškolskim ustanovama – 37
- u osnovnoškolskim školama - 344
- u srednjoškolskim školama – 75
- u glazbenim školama – 1

	Odjel za predškolski odgoj i osnovno školstvo Odjel za srednje školstvo Odjel za stručno-pedagoški nadzor	Podružnica Osijek	Podružnica Rijeka	Podružnica Split	Ukupno
DV	30	6	0	1	37
OŠ	222	47	28	47	344
SŠ	44	12	7	12	75
GŠ	1				1
UKUPNO	297	65	35	60	457

Tablica 5. Broj provedenih stručno-savjetodavnih posjeta prema Odjelima i Podružnicama Agencije

12. STRUČNO-PEDAGOŠKI NADZOR

Stručno-pedagoški nadzor koji provodi Agencija za odgoj i obrazovanje određen je *Zakonom o stručno-pedagoškom nadzoru* (NN, 73/97), *Zakonom o Agenciji za odgoj i obrazovanje* (NN, 85/06, 151/22) i *Zakonom o prosvjetnoj inspekciji* (NN, 61/11, 16/12, 98/19 i 52/21).

Tijekom kalendarske 2023. godine viši savjetnici za odgajatelje, učitelje, nastavnike, stručne suradnike i ravnatelje u Agenciji za odgoj i obrazovanje proveli su ukupno **261 stručno-pedagoški nadzor** u dječjim vrtićima, osnovnim školama, srednjim školama, učeničkim domovima, glazbenim školama i centrima za odgoj i obrazovanje u Republici Hrvatskoj:

- Predškolske ustanove – 21
- Osnovnoškolske ustanove – 146
- Srednjoškolske ustanove – 82
- Glazbene i umjetničke škole – 8
- Učenički domovi – 1
- Centri za odgoj i obrazovanje – 3.

Stručno-pedagoški nadzori provedeni su temeljem podnesaka roditelja i učenika (dijelom anonimnih zbog zaštite identiteta), podnesaka ravnatelja, učitelja/nastavnika i stručnih suradnika. Polazište za provedbu stručno-pedagoških nadzora bili su zahtjevi Ministarstva znanosti i obrazovanja: Samostalnog sektora prosvjetne inspekcije, Uprave za odgoj i obrazovanje i Uprave za potporu i unapređenje sustava odgoja i obrazovanja,

Pravobraniteljice za djecu i Pravobraniteljice za osobe s invaliditetom te podnesci koje su druge ustanove dostavile Agenciji za odgoj i obrazovanje u nadležno postupanje:

- Roditelji: 68
- Učenici: 1
- Učitelji/nastavnici/stručni suradnici: 4
- Ravnatelji: 19

Ministarstvo znanosti i obrazovanja:

- Samostalni sektor prosvjetne inspekcije: 137 (od toga 52 Zakonom o prosvjetnoj inspekciji obvezujuća zahtjeva te podnesci roditelja i drugih podnositelja dostavljeni Agenciji u nadležno postupanje)
- Uprava za odgoj i obrazovanje: 5
- Uprava za potporu i unapređenje sustava odgoja i obrazovanja: 7
- Pravobraniteljica za djecu: 12
- Pravobraniteljica za osobe s invaliditetom: 5
- Ured predsjednika RH: 1
- Županijski uredi nadležni za odgoj i obrazovanje: 2.

U razrednoj i predmetnoj nastavi u osnovnim i srednjim školama ukupno je provedeno 148 stručno-pedagoških nadzora nad radom učitelja i nastavnika, od toga 14 u razrednoj i 134 u predmetnoj nastavi (71 u osnovnim školama i 63 u srednjim školama).

Nad radom stručnih suradnika (psihologa, pedagoga, socijalnih pedagoga, logopeda, edukacijskih rehabilitatora i knjižničara) u dječjim vrtićima, osnovnim i srednjim školama ukupno je proveden 71 stručno-pedagoški nadzor, a nad radom ravnatelja osnovnih i srednjih škola te dječjih vrtića 22 stručno-pedagoška nadzora od ukupnoga broja nadzora.

Temeljem podnesaka koji su se odnosili na neprimjereno ponašanje učenika i vršnjačko nasilje provedeno je 36 stručno-pedagoških nadzora od ukupnoga broja nadzora.

Izostanak individualizacije u radu s učenicima bilo je polazište za provedbu 18 stručno-pedagoških nadzora nad radom učitelja i nastavnika različitih nastavnih predmeta te stručnih suradnika i ravnatelja.

Zbog neprofesionalnog postupanja odgojno-obrazovnih radnika prema djeci i učenicima u dječjim vrtićima, osnovnim i srednjim školama provedeno je 49 stručno-pedagoških nadzora,

a zbog nasilja nad učenicima 16 stručno-pedagoških nadzora od ukupnoga broja nadzora tijekom 2023. godine.

Provedena su 24 stručno-pedagoška nadzora koja su se odnosila na djecu s teškoćama u osnovnoj i srednjoj školi i centrima za odgoj i obrazovanje, od toga 19 u osnovnoj, 2 nadzora u srednjoj školi i tri nadzora u centrima za odgoj i obrazovanje, a od ukupnoga je broja nadzora provedeno 19 nadzora nad radom stručnih suradnika. Osim provedbom stručno-pedagoških nadzora, problemi učenika s teškoćama rješavali su se tijekom 2023. godine različitim oblicima stručnog savjetovanja odgojno-obrazovnih radnika.

Tijekom 2023. godine provedeno je 35 stručno-pedagoških nadzora koje su zbog složenosti polazišnih problema i poteškoća u osnovnim i srednjim školama timski ostvarivali viši savjetnici Agencije za pojedine nastavne predmete te viši savjetnici za stručne suradnike i ravnatelje.

Temeljem anonimnih podnesaka u Samostalnom sektoru prosvjetne inspekcije Ministarstva znanosti i obrazovanja provedeno je 26 stručno-pedagoških nadzora.

Na temelju obvezujućih zahtjeva Samostalnog sektora prosvjetne inspekcije Ministarstva znanosti i obrazovanja, u skladu sa *Zakonom o prosvjetnoj inspekciji*, provedena su 52 stručno-pedagoška nadzora od ukupnoga broja nadzora u 2023. godini.

Ministarstvu znanosti i obrazovanja, Samostalnom sektoru prosvjetne inspekcije, sukladno *Zakonu o prosvjetnoj inspekciji*, upućeno je 15 prijedloga za nalog mjera predloženih odgojno-obrazovnim radnicima u nalazima o provedenim stručno-pedagoškim nadzorima.

Polazišta za postupanja Agencije i provedbu stručno-pedagoških nadzora bile su pritužbe na sljedeća tematska područja u odgojno-obrazovnom radu:

- Neprimjerena komunikacija odgajatelja, učitelja, nastavnika, stručnih suradnika i ravnatelja s učenicima i roditeljima: problematično ponašanje, vrijeđanje, uporaba vulgarizama, diskriminacija učenika, tjelesno i verbalno nasilje, nesposobnost održavanja primjerenog ponašanja učenika, izostanak reakcija na nasilje, zdravstveni problemi učenika kao posljedica neodgovarajućih postupanja odgojno-obrazovnih radnika u neposrednom radu s učenicima.
- Nezadovoljstvo reakcijama ravnatelja i stručne službe škola na probleme: izostanak postupanja ravnatelja i stručnih suradnika, nemogućnost rješavanja odgojnih poteškoća učenika u školi, nepridržavanje protokola posebice u slučajevima vršnjačkoga nasilja.

- Odnos odgojno-obrazovnih radnika prema radu: nemotiviranost za rad i komunikaciju, zdravstveno stanje učitelja/nastavnika, obavljanje drugih poslova za vrijeme nastave.
- Stručna i metodička osposobljenost učitelja/nastavnika: nedostatna stručna znanja i vještine, neodgovarajući metodički postupci u neposrednom odgojno-obrazovnim radu s učenicima, nepripremljenost za nastavu.
- Praćenje, ocjenjivanje i vrednovanje postignuća učenika: neujednačeni i nejasni kriteriji ocjenjivanja, velik broj negativnih ocjena, nepoštivanje vremenika pisanih provjera znanja, oblikovanje pisanih provjera znanja, zaključivanje ocjena, polaganje ispita pred povjerenstvom, nepoštivanje *Pravilnika o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnim i srednjim školama*.
- Neostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda propisanih predmetnim kurikulumima te s tim u vezi zaostajanje učenika u stjecanju potrebnih znanja i vještina, nemogućnost upisa u željene programe obrazovanja na višoj razini, lošiji rezultati na državnoj maturi.
- Postupanje prema učenicima s teškoćama: nepoštivanje potrebe za individualiziranim pristupom i utvrđivanjem odgovarajućih odgojno-obrazovnih ishoda, izostanak prilagodbe učenicima i suradnje s roditeljima, nedostatni preventivni programi na razini škola.

Na temelju stručno-pedagoškim nadzorima utvrđenog stanja odgojno-obrazovnim radnicima predložene su odgovarajuće mjere za unaprjeđivanje odgojno-obrazovnog rada te sprečavanje i rješavanje poteškoća koje su uvjetovale pokretanje stručno-pedagoškog nadzora, uz rokove za izvješćivanje savjetnika o njihovome izvršenju. Viši savjetnici Agencije za odgoj i obrazovanje pružali su odgojiteljima, učiteljima, nastavnicima, ravnateljima i stručnim službama dječjih vrtića i škola potrebnu stručnu pomoć u provedbi predloženih mjera.

13. STRUČNA MIŠLJENJA

Agencija za odgoj i obrazovanje, sukladno svom djelokrugu rada, daje mišljenja o programima/kurikulima u predškolskom odgoju, nastavnim kurikulima u osnovnom školstvu, gimnazijama i općeobrazovnim programima srednjeg strukovnog školstva, stručna mišljenja o programima udruga, nostrifikaciji svjedodžbi te mišljenja o nastavnim programima općeobrazovnih predmeta u postupku verifikacije odgojno-obrazovnih ustanova.

U 2023. godini Agencija je na zahtjev MZO-a zaprimila ukupno 1 052 stručna mišljenja:

- 433 stručna mišljenja o programima u predškolskom odgoju
- 228 stručna mišljenja o programima koji su se provodili u osnovnoj školi
- 102 stručna mišljenja o srednjoškolskim programima
- 91 stručno mišljenja o programima udruga
- 198 stručna mišljenja o različitim programima

14. DRUGI OBRAZOVNI MATERIJALI

Sukladno Zakonu o udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima za osnovnu i srednju školu (Narodne novine, 116/18) u nadležnosti je Agencije provedba postupka odobravanja drugih obrazovnih materijala za nastavne predmete u osnovnim školama, gimnazijama i općeobrazovne predmete u strukovnim i umjetničkim školama.

Agencija na temelju mišljenja povjerenstva za prosudbu drugog obrazovnog materijala, donosi Odluku o objavi ili odbijanju objave drugih obrazovnih materijala u virtualnom repozitoriju.

Tijekom 2023. godine, na temelju podnesenih zahtjeva, odobreno je ukupno 120 drugih obrazovnih materijala:

- 71 za razrednu nastavu
- 31 za predmetnu nastavu u osnovnoj školi
- 4 za srednju školu

Za potrebe odgoja i obrazovanja na jeziku i pismu nacionalnih manjina tijekom 2023. Agencija je odobrila je ukupno 14 drugih obrazovnih materijala za osnovnu školu:

- 2 obrazovna materijala za osnovnu školu odobrena su za potrebe češke nacionalne manjine
- 12 obrazovnih materijala za osnovnu školu odobreno je potrebe srpske nacionalne

manjine.

15. PRIZNAVANJE INOZEMNIH OBRAZOVNIH KVALIFIKACIJA

Agencija je u 2023. godini obradila ukupno 676 mišljenja i 203 upravna rješenja vezano za priznavanje i vrednovanje inozemnih obrazovnih kvalifikacija u svrhu zapošljavanja i nastavka obrazovanja u Republici Hrvatskoj. Nadalje, Agencija je sukladno Zakonu o priznavanju i vrednovanju inozemnih obrazovnih kvalifikacija (NN69/2022-10-23), kontinuirano, tijekom cijele godine, savjetovala odgojno-obrazovne ustanove nastavno na upite definirane u članku 19. o postupku priznavanja razdoblja obrazovanja provedenog u inozemstvu zbog nastavka obrazovanja u Republici Hrvatskoj. U tu svrhu koristila su se tri kanala komunikacije: telefon, e-pošta i pisano urudžbirano mišljenje s naglaskom da savjeti za školu nisu obvezujući te da sukladno navedenom zakonu, škola ima nadležnost za provedbu postupka i izdavanja rješenja o uvjetima nastavka obrazovanja u Republici Hrvatskoj.

16. NATJECANJA I SMOTRE

U školskoj godini 2022./2023. Agencija je uz prethodnu suglasnost Ministarstva znanosti i obrazovanja, a u suradnji sa strukovnim udrugama, županijama, odnosno Gradom Zagrebom te školama domaćinima, organizirala 38 natjecanja i smotre.

Sudjelovanje na natjecanjima i smotrama proizlazi iz redovitoga školskog programa propisanog predmetnim kurikulumima te izvannastavnog rada koji se provodi tijekom školske godine i sastavni je dio godišnjega kurikula rada škole.

Natjecanja i smotre u pravilu se provode na tri razine: školskoj, županijskoj i državnoj.

U školskoj godini 2022./2023. na školskoj razini natjecanja sudjelovalo je 141 165 učenica i učenika, na županijskoj razini 30 106 učenica i učenika, dok je na državnoj razini natjecanja i smotri sudjelovalo 3 723 učenica i učenika osnovnih i srednjih škola.

Učenici su se natjecali u kategorijama koje obuhvaćaju jezično - komunikacijske, prirodoslovno-matematičke, humanističke, tehničke, umjetničke, zdravstvene, ekološke i druge programe.

Na državnoj razini učenici su sudjelovali na jedanaest smotri: Smotri literarnog, dramskog i novinarskog stvaralaštva LiDraNo, Smotrama iz područja građanskoga odgoja i obrazovanja, Smotri hrvatskoga školskog filma, 34. smotri učeničkih zadruga Republike Hrvatske, Škola stvaralaštva „Novigradsko proljeće“ i Mala glagoljska akademija „Juri Žakan“ u Roču, Smotra

dječjih klapa u Omišu, Smotra i natjecanje učeničkih domova Republike Hrvatske – Domijada, Smotra biosigurnosti – biozaštite, Natjecanje i smotre Opisujemo sustave te Smotra i natjecanje hrvatskih GLOBE škola.

Provedba državnih natjecanja i smotri u školskoj godini 2022./2023. odvijala se prema Vremeniku i Katalogu natjecanja i smotri.

Svrha natjecanja i smotri je predstavljanje rezultata rada, znanja, vještina, sposobnosti i kompetencija učenika i njihovih mentora na određenom području. Učenici se potiču i motiviraju na sudjelovanje i međusobno natjecanje. Natječu se redoviti učenici/e osnovnih i srednjih škola Republike Hrvatske u skladu s načelom slobode izbora svakog učenika/ce.

Pod istim uvjetima sudjeluju i učenici s teškoćama kojima se na svim razinama natjecanja i smotri osiguravaju primjereni tehnički uvjeti za sudjelovanje. Prilikom pripreme i provedbe natjecanja vodilo se računa o uključivanju učenika koji pohađaju školu prema različitim kurikulumima.

Učenice i učenici osnovnih i srednjih škola i ove su godine iskazali veliki interes za sudjelovanje na natjecanjima i smotrama što govori o visokoj razini motiviranosti te nastojanju svih uključenih da talentiranim i darovitim učenicima omoguće da prepoznaju i razviju svoje mogućnosti. Mnoga državna natjecanja u znanju izlučna su natjecanja za međunarodna natjecanja na kojima hrvatski učenici već godinama ostvaruju izuzetne rezultate.

Katalog natjecanja i smotri učenika osnovnih i srednjih škola te sve relevantne informacije o održavanju natjecanja i smotri, uključujući rezultate i rješenja testova, nalaze se na internetskim stranicama Agencije, Natjecanja i smotre (www.azoo.hr).

17. OSKAR ZNANJA

Svečana dodjela Nagrade Oskar znanja učenicima za 2022./2023. školsku godinu održala se 13. lipnja 2023. godine u Zagrebu. Skulpturu Nagrade Oskar znanja izradili su učenici i učitelji Centra za odgoj i obrazovanje Čakovec.

Najznačajniju nagradu u obrazovanju, koja se 2023. godine dodjeljuje 19. put zaredom, dobilo je 295 učenika osnovnih i srednjih škola, pobjednici državnih natjecanja u znanju, glazbi i plesu, te 76 učenika koji su osvojili medalje na međunarodnim natjecanjima i olimpijadama. Svečana dodjela nagrada učenicima i priznanja njihovim mentorima bila je upriličena u Kongresnoj dvorani Globus u Zagrebu. Svečana dodjela Nagrade Oskar znanja učenicima za

2022./2023. školsku godinu prenosila se uživo na Facebook stranici Oskar znanja i *Youtube* kanalu Agencije za odgoj i obrazovanje.

18. PROJEKTI

U 2023. godini Agencija je provodila projekte:

18.1. PROJEKT SROK – NA PUTU DO SMANJENJA RIZIKA OD KATASTROFA

Završna konferencija projekta *Na putu do smanjenja rizika od katastrofa* (SROK), održana je 19. prosinca 2023. godine. Predstavljeni su rezultati i ostvarenje ciljeva projekta koji bi trebali doprinijeti podizanju sveukupne sposobnosti reakcije u kriznim situacijama u RH-a i povećanju kapaciteta nacionalnog sustava upravljanja u kriznim situacijama podizanjem svijesti zajednice o smanjenju rizika od katastrofa u svrhu stvaranja otpornijih zajednica na postojeće i buduće rizike. Nositelj projekta je Ministarstvo unutarnjih poslova – Ravnateljstvo civilne zaštite, a Agencija za odgoj i obrazovanje sudjelovala je kao projektni partner te su bile uključene tri više savjetnice.

Agencija je sudjelovala u provedbi projekta u području izrade edukacijskih materijala o SROK-u, u sljedećim aktivnostima s ciljem jačanja svijesti učitelja, učenika, opće javnosti, u educiranju učitelja i pripremi učitelja za educiranje učenika.

- uspostavi radne skupine za izradu edukacijskih materijala o SROK-u
- radu radne skupine putem predstavnika Partnera
- izradi priručnika o SROK-u za učitelje
- izradi brošure o SROK-u za učenike.

Izrađen je Priručnik o SROK-u za učitelje i stručne suradnike i brošura o SROK-u za učenike te su održane edukacije učitelja i stručnih suradnika. Kompletiran je cjeloviti materijal, a sadržaj je tijekom 2023. godine vrlo uspješno implementiran u pilot školama. Očekuje se da će ovaj vrijedan i kvalitetan sadržaj biti prihvaćen u svim školama što bi doprinijelo ostvarenju općeg cilja projekta *Na putu do smanjenja rizika od katastrofa*.

18.2. PROJEKT E-ŠKOLE (II. FAZA) – RAZVOJ SUSTAVA DIGITALNO ZRELIH ŠKOLA

Agencija kao jedan od partnera (nositelj projekta: CARNET; drugi partneri: ASOO, FOI, NCVVO i Institut Nikola Tesla) nastavila je sa svojim aktivnostima u projektu „e-Škole: Razvoj sustava digitalno zrelih škola (II. faza)“ koji se provodi kao okvir za informatizaciju obrazovnog sustava u Republici Hrvatskoj te za opći cilj ima pridonijeti jačanju kapaciteta osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovnog sustava s ciljem osposobljavanja učenika za tržište rada, daljnje

školoвање i cjeloživotno učenje. Kako bi se dodatno osnažile digitalne kompetencije odgojno-obrazovnih radnika, doprinijelo vidljivosti i osigurala kvalitetna diseminacija rezultata projekta, u 2023. godine održana su dva velika državna stručna skupa te se nastavilo sa razvojem digitalnih kompetencija odgojno-obrazovnih radnika kroz mrežu županijskih stručnih vijeća.

Tijekom 2023. projektni tim aktivno je sudjelovao u provedbi i ostvarenju projektnih indikatora na više od 130 predmetnih županijskih stručnih vijeća s velikim brojem različitih tema (vrednovanje i digitalni alati, rad s učenicima s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama, sigurnost u digitalnom svijetu, digitalni uredski alati, e-učitelj, komunikacija u digitalnom svijetu, rad na mreži / rad u oblaku, multimedija, digitalno građanstvo) koje su doprinijele ostvarenju specifičnih ciljeva projekta (poboljšanje učinkovitosti i koherentnosti procesa u obrazovnom sustavu; unaprjeđenje digitalnih kompetencija koje doprinose digitalnoj zrelosti škola). Na županijskim stručnim vijećima je aktivno sudjelovalo više od 5000 odgojno-obrazovnih radnika. S ovako razvijenom digitalnom kompetencijom dobiven je prostor za napredak i unapređivanje digitalnih kompetencija i jačanja osobnih kapaciteta, čime je ojačan i pozicioniran AZOO u odgojno- obrazovnom sustavu.

Tijekom 2023. projektni tim aktivno je sudjelovao u provedbi i ostvarenju projektnih indikatora prateći rad županijskih stručnih vijeća na kojima je održan velik broj radionica i predavanja u svrhu razvoja digitalnih kompetencija odgojno-obrazovnih radnika s velikim brojem različitih tema (vrednovanje i digitalni alati, rad s učenicima s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama, sigurnost u digitalnom svijetu, digitalni uredski alati, e-učitelj, komunikacija u digitalnom svijetu, rad na mreži / rad u oblaku, multimedija, digitalno građanstvo) koje su doprinijele ostvarenju specifičnih ciljeva projekta (poboljšanje učinkovitosti i koherentnosti procesa u obrazovnom sustavu; unaprjeđenje digitalnih kompetencija koje doprinose digitalnoj zrelosti škola).

Početkom srpnja održan je prvi državni stručni skup u sklopu projekta e-škole u 2023. godini. Državni stručni skup o transverzalnim kompetencijama učitelja i nastavnika engleskog jezika, održan hibridno između Nikola Tesla Experience centra i Gimnazije Karlovac, okupio je preko 800 sudionika. Prvi dan započeo je plenarnim predavanjima te uključivao virtualne radionice. Drugi dan obuhvatio je ponovljene radionice, okrugli stol i završno plenarno predavanje. Ravnateljica Gimnazije Karlovac, Snježana Štranjgar, te viši savjetnik Davor Černi otvorili su skup. Predavanje o transverzalnim kompetencijama, s naglaskom na emocionalnoj

pismenosti, održao je dr. sc. Dino Dumančić. Renata Ivanković iz *Carneta* predstavila je adaptivno učenje i umjetnu inteligenciju u obrazovanju. U drugom dijelu skupa, 16 paralelnih radionica održali su stručnjaci, uključujući predstavnike Agencije za odgoj i obrazovanje. Radionice su pokrivale teme poput digitalne pismenosti, multimodalne pismenosti, suradnje u učionici i primjene umjetne inteligencije. Drugog dana, nakon sažetka prvog dana, uslijedile su ponovljene radionice. Okrugli stol na temu transverzalnih kompetencija moderirao je viši savjetnik Davor Černi, uz sudjelovanje sveučilišnih profesorica iz Zadra, Osijeka, Splita i Zagreba. Skup je završen vođenjem sudionika kroz novootvoreni Nikola Tesla Experience centar. Sve aktivnosti pratilo je preko 800 sudionika uživo te dodatnih osamdesetak na virtualnoj platformi Agencije Zoom Events. Skup je bio dio projekta e-škole i podrške implementaciji predmetnog kurikulumu za engleski jezik. S ovako razvijenom digitalnom kompetencijom dobiven je prostor za napredak i unapređivanje digitalnih kompetencija i jačanja osobnih kapaciteta, čime je ojačan i pozicionirana Agencija u odgojno- obrazovnom sustavu.

Krajem rujna održan je drugi državni stručni skup, kojim je ujedno obilježen i završetak projekta e-škole. Agencija za odgoj i obrazovanje obilježila je završetak programa e-Škole kroz dvodnevni stručni skup "Digitalni obzori" održan 28. i 29. rujna 2023. u XII. gimnaziji u Zagrebu. Skup je okupio gotovo 900 odgojno-obrazovnih radnika, koji su sudjelovali uživo i online. Viši savjetnik za engleski jezik, Davor Černi, u ime v.d. ravnatelja Darie Kurtić, pozdravio je prisutne, istaknuvši rezultate Agencije tijekom trogodišnjeg sudjelovanja u projektu e-Škole. Savjetnici Agencije intenzivno su radili na razvoju svojih kompetencija u digitalnom okruženju te održali gotovo 200 stručnih skupova i radionica s preko 7.200 sudionika. Predavanja o integraciji IKT-a i izazovima novih tehnologija održali su eminentni stručnjaci poput izv. prof. dr. sc. Roberta Kopala, Mislava Malenice, doc. dr. sc. Edite Rogulj, te prof. dr. sc. Nine Begičević Ređep, doc. dr. sc. Bojana Žugeca i izv. prof. dr. sc. Markusa Schattena. Malenica je naglasio važnost razumijevanja generativne umjetne inteligencije, potičući pojedince da budu pokretači promjene. Predavanje "Digitalna zrelost i vrednovanje škola / igrifikacija" fokusiralo se na digitalnu zrelost škola i primjenu koncepta igrifikacije u nastavnom procesu. Prof. dr. sc. Nina Begičević Ređep, doc. dr. sc. Bojan Žugec i izv. prof. dr. sc. Markus Schatten predstavili su okvir za digitalnu zrelost škola te instrument i sustav za procjenu. Doc. dr. sc. Edita Rogulj naglasila je izazove integracije IKT-a u rad odgojno-obrazovnih radnika, s posebnim osvrtom na zaštitu osobnih podataka i poštivanje

dogovorenih pravila korištenja IKT-a. Tijekom skupa održane su 34 radionice za sudionike uživo i 33 radionice za online sudionike, koje su obuhvatile teme poput virtualne stvarnosti, igrifikacije, kreativnosti, digitalnog pripovijedanja te primjene AI u nastavi. Ovaj skup predstavljao je završetak e-Škole, ističući ključne aspekte digitalnog obrazovanja i pripremajući odgojno-obrazovne radnike za izazove digitalnog doba.

U potpunosti su ostvareni svi očekivani rezultati Agencije planirani u projektu:

1. Nastavljen je razvoj digitalnih kompetencija viših savjetnika koji je sada razvio potrebne vještine za stvaranje kvalitetnih e-stručnih usavršavanja za profesionalni razvoj odgojno-obrazovnih radnika predškolskih, osnovnoškolskih i srednjoškolskih ustanova u RH-a.
 2. Ostvarena je kvalitetna promocija digitalnog učenja, učinkovitog korištenje novih okruženja za učenje te je pokrenut proces usklađivanja sa Europskim okvirom digitalnih kompetencija za obrazovatelje kroz šest (6) osnovnih područja:
 - Profesionalni angažman (upotreba digitalnih tehnologija u profesionalnoj interakciji s kolegama, učenicima, roditeljima i drugim zainteresiranim sudionicima).
 - Digitalni izvori i materijali (učinkovita i odgovorna uporaba, izrada i dijeljenje digitalnih materijala i izvora za učenja).
 - Učenje i poučavanje (upravljanje primjenom digitalnih tehnologija u procesima učenja i poučavanja).
 - Praćenje i vrednovanje (digitalne strategije koje doprinose vrednovanju)
 - Osnaživanje učenika (potencijal digitalnih tehnologija kada se radi o strategijama učenja i poučavanja usmjerenima na učenika kroz procese pristupačnosti i inkluzije, diferencijacija i personalizacija).
 - Specifične pedagoške kompetencije potrebne za omogućavanje razvoja i usmjeravanje digitalnih kompetencija učenika.
 3. Unaprijeđena je učinkovitosti, uspješnost i povezanost procesa unutar školskog sustava u RH-a.
 4. Podignuta je kvaliteta digitalnih obrazovnih sadržaja.
- Nadalje je kroz projekt ostvareno i sljedeće:
- veliki broj stručnih usavršavanja odvijao se ili u potpunosti online ili hibridno uz pomoć dodatnog videokonferencijskog alat čime je zadržana razina kvalitete i

dostupnost stručnih usavršavanja AZOO-a, te u kasnijoj fazi u potpunosti uživo

- viši savjetnici Agencije uspješno su i dio svojih redovnih poslova odrađivali u online formatu uz pomoć različiti videokonferencijskih alata
- kroz projektni element 1.31 *Jačanje kompetencija savjetnika – djelatnici* članovi projektnog tima sudjelovali su u protekloj godini na 2. međunarodne konferencije:

– END 2023, *International Conference on Education and New Developments* – 24. do 26. lipnja 2023., Lisabon, Portugal - pet djelatnika

– *4th IAFOR Conference on Education BCN2023* - 19. do 23. Rujna 2023., Barcelona, Španjolska – deset djelatnika

- pet savjetnika je sudjelovalo na Carnetovoj korisničkoj konferenciji CUC23 – 25. do 28. travnja 2023.
- temeljem potpisanih protokola s CARNET-om o nadograđeni su sustavi VROM i EMA koji bi trebali zadovoljiti sve potrebe AZOO-a u postupku zaprimanja i obrade predmeta odobravanja drugih obrazovnih sadržaja i evidentiranja i praćenja stručnih usavršavanja
- nastavljena uspješna suradnja s CARNET-om kao nositeljem projekta.

18.3. PROJEKT: UČIM PODUZETNIŠTVO 5.0

Nositelj: Agencija za odgoj i obrazovanja (AZOO)

Partneri: *Vinco Innovation* (Norveška), Hrvatska udruga učeničkog zadrugarstva, OŠ „Vođinci“, OŠ „Silvije Strahimir Kranjčević“, Levanjska Varoš

Razdoblje provedbe projekta: 1. listopada 2022. – 30. ožujka 2024. godine

Projekt: *Učim poduzetništvo 5.0* podržan je s 173.783,06 EUR financijske podrške Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru EGP grantova

Cilj projekta: Ojačati kompetencije učitelja osnovnih škola s područja Vukovarsko- srijemske i Osječko-baranjske županije kroz međusektorsku suradnju i kreiranje inovativnih sadržaja i programa za razvoj učeničkog zadrugarstva i poduzetništva u suradnji s norveškim partnerom. Provedbom projektnih aktivnosti jačamo kompetencije učitelja kako bi učinkovitije upravljali učeničkim zadrugama te kako bi proizvodi učeničkih zadruga bili vidljiviji u zajednici.

Također, kroz projekt želimo osigurati transfer znanja preko voditelja učeničkih zadruga čije ćemo kapacitete jačati kako bi svoje poduzetničko znanje mogli prenositi svojim kolegama.

18.4. ERASMUS + AKREDITACIJA

Od 2022. godine Agencija za odgoj i obrazovanje akreditirani je nositelj Erasmus konzorcija za programsko razdoblje 2021. – 2027. u području odgoja i općeg obrazovanja, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te obrazovanja odraslih

Razdoblje provedbe projekta: 1. lipnja 2022. – 31. kolovoza 2027. godine

Agencija je od siječnja 2022. godine akreditirani nositelj konzorcija u području odgoja i općeg obrazovanja. Dodjelom Erasmus akreditacije (2021-1-HR01-KA120-SCH-000047217) izravno je omogućeno financiranje visokokvalitetnih aktivnosti vezanih za stručna usavršavanja viših savjetnika Agencije i odgojno-obrazovnih radnika. Svrha ovih međunarodnih mobilnosti jest razvoj Agencije kao i konzorcijskih partnera u skladu sa strateškim ciljevima ustanove.

Na temelju provedenih javnih poziva KKA1 (mobilnost zaposlenika u svrhu učenja za pojedince kroz aktivnosti praćenja rada) i CKA1 (zajednička mobilnost zaposlenika koordinatora (AZOO) i zaposlenika članova konzorcija (voditelji ŽSV u školama partnerima članovima konzorcija) u svrhu učenja kroz aktivnosti praćenja rada) u sklopu ugovora (2022-1-HR01-KA121-SCH-000058797) objavljenim i na mrežnim stranicama Agencije odobreno je 20 mobilnosti od čega je realizirano 18 mobilnosti praćenja rada u relevantnim odgojno-obrazovnim ustanovama u Turskoj, Francuskoj, Italiji, Njemačkoj, Španjolskoj i Portugalu, dok će preostale dvije mobilnosti biti realizirane tijekom 2024. U Harno Agenciji za obrazovanje i mlade u Estoniji. Sve provedene mobilnosti pridonijele su svojim rezultatima ostvarivanju planiranih ciljeva u sklopu AZOO Erasmus akreditacije.

Na temelju ugovora (2022-1-HR01-KA121-SCH-000058797) tijekom 2023. godine raspisana su dva dodatna poziva za prijavu mobilnosti. Pozivom KKA2 omogućena je prijava međunarodnih mobilnosti u kojima će samostalno sudjelovati savjetnici AZOO-a u aktivnostima praćenja rada u relevantnim odgojno-obrazovnim institucijama. Javnim pozivom CKA2 objavljenim i na mrežnim stranicama Agencije omogućena je prijava međunarodnih mobilnosti u kojima će zajednički sudjelovati do dva voditelja ŽSV-a i nadležni viši savjetnik Agencije. I u ovom pozivu planirane se aktivnosti praćenja rada u relevantnim odgojno-obrazovnim ustanovama. Stručno povjerenstvo vrednovalo je sve pristigle prijave te je od 40 prijavljenih mobilnosti odobreno njih 36. Krajem 2023. realizirane su dvije mobilnosti u školskom inspektoratu (*Skolinspektionen*) u Švedskoj. Preostale odobrene mobilnosti biti će realizirane tijekom 2024.

Krajem 2023. godine donesena je i odluka o imenovanju članova konzorcijskog tima Agencije za odgoj i obrazovanje kao nositelja Erasmus akreditacije za koordinatore konzorcija za mobilnost 2021-1-HR01-KA120-SCH-000047217. Članovi tima su:

Daria Kurtić, prof., v. d. ravnateljica Agencije za odgoj i obrazovanje – odgovorna osoba za poslovanje Erasmus akreditacije

Davor Černi, prof., viši savjetnik za engleski jezik Agencije za odgoj i obrazovanje, Zagreb - koordinator konzorcija za mobilnost i voditelj konzorcijskog tima

mr. sc. Sanja McMurtry, viša savjetnica za međunarodnu suradnju Agencije za odgoj i obrazovanje, Zagreb – zamjenik voditelja konzorcijskog tima i član

Filip Car, prof., viši savjetnik za engleski jezik Agencije za odgoj i obrazovanje, Zagreb – član

Sandra Orošić Jukić, prof., viša savjetnica za stručne suradnike pedagoge Agencije za odgoj i obrazovanje, Zagreb – član

Luja Zamečnik, prof., predstojnica Podružnice Osijek – viša savjetnica za predškolski odgoj – član

Barbara Beronja, prof., viša savjetnica za hrvatski jezik – član

Antonela Nižetić-Capković, dipl. novinar, viša savjetnica za odnose s javnošću Agencije za odgoj i obrazovanje, Zagreb – član

Marija Vizler Pandža, dipl. iur., v.d. voditeljica Odjela za opće poslove Agencije za odgoj i obrazovanje, Zagreb – član

Katica Hunjet, dipl. oec., voditeljica Odsjeka računovodstvenih poslova Agencije za odgoj i obrazovanje, Zagreb – član

Gabrijela Čorković, prof., Erasmus koordinator u Trgovačkoj školi Zagreb (član konzorcija), Zagreb – član

Ankica Šarić, prof., Erasmus koordinator u Srednjoj školi Bana Josip Jelačić (član konzorcija), Zaprešić – član

Ivana Bokavšek, prof., Erasmus koordinator u Osnovnoj školi Spinut (član konzorcija), Split – član

Kako bi osigurala kontinuitet u ostvarivanju planiranih ciljeva akreditiranog Erasmus konzorcija u 2023. su objavljeni i novi pozivi za prijavu prijedloga mobilnosti.

Poziv KKA1_03 za mobilnost zaposlenika koordinatore konzorcija (Agencija za odgoj i obrazovanje) u svrhu učenja kroz aktivnosti praćenja rada/strukturiranih tečajeva radi

ostvarivanja planiranih strateških ciljeva u okviru Erasmus+ akreditacije u programskom razdoblju 2024./2025.

Poziv CKA1_03 za zajedničku mobilnost zaposlenika koordinatora konzorcija (Agencija za odgoj i obrazovanje) i zaposlenika članova konzorcija (voditelji županijskih stručnih vijeća u školama partnerima članovima konzorcija) u svrhu učenja kroz aktivnosti praćenja rada/strukturiranih tečajeva radi ostvarivanja planiranih strateških ciljeva u okviru Erasmus+ akreditacije u programskom razdoblju 2024./2025.

Predviđeni ciljevi projektnih aktivnosti:

Cilj 1: istražiti i iskustveno se upoznati sa sustavima trajnog profesionalnog usavršavanja dionika na razini Europske unije, koji su odgovorni za kvalitetu općeg odgoja i obrazovanja („EU AZOO institucije“)

Cilj 2: sustavno unaprjeđivanje kompetencija učitelja i nastavnika planiranjem, provedbom i praćenjem njihova kontinuiranog profesionalnog razvoja suradnjom i zajedničkim odlaskom na mobilnosti voditelja ŽSV-a i savjetnika AZOO-a.

Cilj 3: osigurati sustav potpore savjetnicima AZOO-a i voditeljima ŽSV-a u provedbi kurikularne reforme i nove paradigme vrednovanja ishoda učenja

Cilj 4: doprinijeti vidljivosti i prepoznatljivosti AZOO-a kao ključnog dionika u osiguranju kvalitete odgoja i obrazovanja.

18.5. ERASMUS Teacher Academies – ContinueUP

Razdoblje provedbe projekta: 1. lipnja 2023. – 31. kolovoza 2026. godine

Povezivanje inicijalnog obrazovanja i kontinuiranog profesionalnog razvoja učitelja i nastavnika kroz glavni je cilj projekta *ContinueUP*, koji se provodi u sklopu *Erasmus Teacher Academies* programa. Učitelji i nastavnici su ključni akteri promjena u europskom obrazovanju te igraju važnu ulogu u provedbi Akcijskog plana Europske komisije za digitalno obrazovanje. U kontekstu 21. stoljeća, učitelji i nastavnici se suočavaju s izazovima poput zelene tranzicije, digitalizacije i pitanja ravnopravnosti spolova. Projekt adresira nedostatak kontinuiteta između programa početnog obrazovanja i kontinuiranog stručnog razvoja učitelja, istražujući mogućnosti kako ih povezati. Važno je da učitelji budu aktivni sudionici cjeloživotnog učenja i kontinuirano se razvijaju kako bi odgovorili na nove izazove.

Projekt će razviti mrežu koja povezuje nositelje inicijalnog obrazovanja (Sveučilišta) i kontinuiranog profesionalnog razvoja te izgraditi program koji kombinira module inicijalnog obrazovanja i masovnih otvorenih online tečajeva (MOOC) za kontinuirano usavršavanje.

Fokus programa je razvoj učiteljskih i nastavničkih kompetencija za upotrebu digitalnih alata u nastavi. *ContinueUP* će trajati tri godine i uključuje osam partnera, uključujući sveučilišta, ministarstva obrazovanja te regionalne odjele za obrazovanje. Ciljevi projekta uključuju poboljšanje kapaciteta učitelja i nastavnika, bolju povezanost inicijalnog obrazovanja i stručnog usavršavanja te unaprjeđenje kvalitete programa obrazovanja učitelja i nastavnika. Projekt će također istražiti i podići svijest o potrebi reformiranja nacionalnih okvira za priznavanje stručnih usavršavanja učitelja i nastavnika na međunarodnoj razini.

Tijekom 2023. održana su dva radna sastanka projektnog tima. 13. i 14. lipnja 2023. na platformi Teams održan je početni radni sastanak svih projektnih partnera. Na sastanku je predstavljen projekt, njegovi ciljevi i zadaci, nositelji pojedinih aktivnosti te vremenski plan. Drugi sastanak održan je 12. i 13. listopada 2023. u prostorijama nositelja projekta *European Schoolnet* u Bruxellesu. Sastanak je potaknuo razmjenu informacija i ideja te postavio smjernice za daljnji rad na projektu i razvoju online tečajeva i modula za obrazovanje budućih učitelja i nastavnika.

Projekt uključuje osam glavnih partnera u konzorciju koji se sastoje od tri sveučilišta koja djeluju kao pružatelji inicijalnog obrazovanja učitelja i nastavnika (Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Sveučilište u Lisabonu, Universidad Rey Juan Carlos I u Madridu), dva nacionalna ministarstva obrazovanja koja djeluju kao nacionalni nositelji kontinuiranoga profesionalnog razvoja u Hrvatskoj i Španjolskoj, kao i regionalni odjel za obrazovanje i regionalni centar za obuku koji djeluju kao regionalni nositelji kontinuiranog profesionalnog razvoja u Portugalu. Osma članica konzorcija je *European Schoolnet*, koja djeluje kao koordinator i europski pružatelj kontinuiranog stručnog razvoja. Jezgra konzorcija dodatno je ojačana pridruženim partnerima koji imaju cilj podržati rad u zemljama glavnih partnera i proširiti geografski doseg projekta. Pridruženi partneri uključuju **Agenciju za odgoj i obrazovanje iz Hrvatske** i Danski nacionalni centar za znanje o e-učenju koji djeluje pri Aarhus Business Collegeu, kao i šest ministarstava obrazovanja iz Portugala, Češke, Mađarske, Francuske, Grčke i Turske.

18.6. GAMMA - GAMe-based learning in MATHematics

Program: Erasmus+, Key action: KA2 – Cooperation for innovation and the exchange of good practices, Action Type: KA201: Strategic Partnership for school education

Partner na projektu: Agencija za odgoj i obrazovanje, Elektrotehnička i prometna škola Osijek, Hrvatska, Amsterdam University of Applied Sciences, Faculty of Education, Nizozemska,

Satakunta University of Applied Sciences, Finska, National and Kapodistrian University of Athens, School of Philosophy, Department of Educational Studies, Grčka, First Senior High School of Peristeri Athens, Grčka, Porin Lyseon lukio General Upper Secondary School, Finska, Srednja škola Markantuna de Dominisa Rab, Hrvatska.

Trajanje projekta: 1. listopada 2020. – 30. rujna 2023.

Cilj projekta: Opći cilj projekta bio je promicanje učenja temeljenog na igrama (GBL) utemeljenog na digitalnoj tehnologiji te povećanje svijesti o važnosti korištenja inovativnih metoda poučavanja i učenja. Posebni ciljevi projekta bili su:

- poticati nastavnike na korištenje i primjenu digitalnih igara u nastavi;
- razvijati kompetencije nastavnika u učenju temeljenom na igri;
- motivirati i poticati učenike na aktivno konstruiranje matematičkog znanja;
- pružiti uvid u različite obrazovne sustave europskih zemalja;
- poticati partnerstva između partnerskih organizacija na nacionalnoj razini i razini EU-a.

Ideja projekta je, u vremenima u kojima su STEM vještine potreba, iskoristiti učeničku povezanost s digitalnim tehnologijama u cilju prezentacije nastavnih sadržaja matematike na zanimljiv i učenicima aktualan način. Glavni cilj projekta je razvoj priručnika za nastavnike i scenarija poučavanja baziranih na učenju kroz igru za određene nastavne teme koje se javljaju u kurikulumima matematike za učenike u dobi 14-18 godina, u svim projektnim zemljama. Nadamo se da ćemo razvojem kvalitetnih metodičkih materijala potaknuti nastavnike na primjenu digitalnih igara u poučavanju matematičkih tema, što će učenicima omogućiti lakše savladavanje gradiva i ukazati im na važnost STEM-a. Dugoročno, nadamo se da ćemo na ovaj način navesti učenike da biraju studije u području STEM-a.

Rezultati

U projektu su razvijeni sljedeći intelektualni rezultati:

IO1.1. Studija slučaja

IO1.2. GAMMA Priručnik za nastavnike

IO1.3. Video zapisi o poglavljima Priručnika

IO1.4. Završno izvješće o projektu GAMMA

IO2.1. GAMMA predložak za scenarij poučavanja

IO2.2. Osam scenarija poučavanja GAMMA

IO3.1. Priručnici za autorske sustave MaLT2 i ChoiCo

IO3.2. Video upute za autorske sustave MaLT2 i ChoiCo

IO3.3. Četiri fokusirana autorska sustava (FAS)

IO3.4. Sedam GAMMA igara

Svi ishodi, osim IO1.1., IO1.3. i IO1.4., dostupni su na engleskom, hrvatskom, grčkom, nizozemskom i finskom jeziku na web stranici projekta <http://www.project-gamma.eu/>.

Tijekom projektnih aktivnosti postignuti su specifični ciljevi projekta. Projekt je utjecao na promjenu istraživačkih tema istraživača s partnerskih sveučilišta, jer su neki od njih svoja istraživanja usmjerili na GBL. Sudionici projekta razvili su svoje digitalne vještine i unaprijedili znanje engleskog jezika, povećali zadovoljstvo poslom, prepoznali prednosti timskog rada i suradnje, ojačali svoje socijalne vještine te kroz mobilnost stekli vrijedne uvide u kulturu zemalja partnera. Završno izvješće projekta pozitivno je ocijenila Agencija za mobilnost i programe EU te je na službenoj stranici *Erasmus +* projekt označen kao primjer dobre prakse.

Link: [GAME-based learning in MATHematics – GAMMA](#)

19. RAD U STRUČNIM TIJELIMA I POVJERENSTVIMA

Tijekom 2023. godine djelatnici Agencije surađivali su s nadležnim ministarstvima, agencijama, visokim učilištima, zavodima, gradskim i državnim uredima u području odgoja i obrazovanja, te su predstavljali Agenciju i sudjelovali u radu brojnih stručnih povjerenstava i stručnih radnih skupina nadležnih tijela državne uprave, javnih ustanova i institucija.

Rb	Ime i prezime savjetnika	Povjerenstvo/radna skupina	Ustanova	Datum imenovanja
1	Loranda Miletić	Radna skupina za izradu akcijskog plana za suzbijanje antisemitizma	Ministarstvo znanosti i obrazovanja	30. siječnja 2023.
2	Marjan Jerković	Programski odbor za 31. međunarodnu ljetnu školu - za teme "Aktualne teme" i "Kineziološka tribina"	Hrvatski kineziološki savez	6. veljače 2023.
3	Đurđa Kulušić	Radna skupina za rad u sklopu eksperimentalnog programa osnovne škole kao cjelodnevne škole u segmentu kurikuluma - razredna nastava	Ministarstvo znanosti i obrazovanja	13. veljače 2023.

4	Marina Ništ	Radna skupina za rad u sklopu eksperimentalnog programa osnovne škole kao cjelodnevne škole u segmentu kurikuluma - prirodoslovno područje	Ministarstvo znanosti i obrazovanja	13. veljače 2023.
5	Mario Cvek	Radna skupina za rad u sklopu eksperimentalnog programa osnovne škole kao cjelodnevne škole u segmentu kurikuluma - tehničko i informatičko područje	Ministarstvo znanosti i obrazovanja	13. veljače 2023.
6	Gea Cetinić	Radna skupina za rad u sklopu eksperimentalnog programa osnovne škole kao cjelodnevne škole u segmentu kurikuluma - društveno-humanističko područje	Ministarstvo znanosti i obrazovanja	13. veljače 2023.
7	Marina Ništ	Online susret na temu Assessing Student Competences in Sustainability	Ministarstvo znanosti i obrazovanja	21. veljače 2023.
9	Blaga Petreski i Zvezdana Prohaska	Stručno povjerenstvo za natječaj Kreiraj marku bajnu za nagradu sjajnu	Hrvatska pošta	3. ožujka 2023.
10	Filip Car Marijana Češi Renata Ozorlić Dominić Mirela Barbaroša-Šikić Marko Javorina Davor Černi Slađana Domladovac Anđa Suvala Gianfranca Šuran Koorinatorica RS Izabela Potnar Mijić	Radne skupine za izradu Nacrta prijedloga kurikuluma za nastavne predmete jezika i kulture nacionalnih manjina u osnovnim i srednjim školama Republike Hrvatske (model C)	Ministarstvo znanosti i obrazovanja	28. ožujka 2023.
11	Luja Zamečnik	Radna skupina za izradu Nacrta prijedloga Nacionalnog kurikuluma predškole	Ministarstvo znanosti i obrazovanja	31. ožujka 2023.

12	Mara Capar	Radna skupina za izradu standarda hrvatske brajice	Ministarstvo znanosti i obrazovanja	26. travnja 2023.
13	Vesko Nikolaus, zamjena Jelena Noskov	Povjerenstvo za praćenje provedbe Nacionalnog plana razvoja sustava obrazovanja za razdoblje do 2027.	Ministarstvo znanosti i obrazovanja	10. svibnja 2023.
14	Vesko Nikolaus	Odbor za praćenje Programa Učinkoviti ljudski potencijali 2021.-2027.	Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike	2. veljače 2023.
15	Andreja Burić	Radna skupina za izradu i praćenje Nacionalnog programa za razvoj volonterstva za razdoblje do 2027. godine	Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike	14. kolovoza 2023.
16	Filip Car	Izrada ažuriranog Izvješća o povezivanju Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira s Europskim kvalifikacijskim okvirom i Kvalifikacijskim okvirom Europskog prostora visokog obrazovanja	Ministarstvo znanosti i obrazovanja	17. kolovoza 2023.
17	Renata Ozorlić-Dominić	Izrada ažuriranog Izvješća o povezivanju Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira s Europskim kvalifikacijskim okvirom i Kvalifikacijskim okvirom Europskog prostora visokog obrazovanja	Ministarstvo znanosti i obrazovanja	29. kolovoza 2023.
18	Alma Rovis Brandić, zamjena Đudita Franko	Povjerenstvo za ocjenu kvalitete i certifikaciju projekata/programa prevencije ovisnosti	Hrvatski zavod za javno zdravstvo	29. rujna 2023.
19	Mara Capar	Nacionalno vijeće za razvoj ljudskih potencijala	Ministarstvo znanosti i obrazovanja	26. listopada 2023.

20	Luja Zamečnik	Radna skupina za izradu Nacrta prijedloga Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje	Ministarstvo znanosti i obrazovanja	24. studenoga 2023.
21	Verica Jovanovski	Glavna članica i predstavnica AZOO u radnoj skupini za Razvoj okvira temeljnih financijskih kompetencija za djecu i tinejdžere u EU OECD/INFE	Ministarstvo znanosti i obrazovanja	17. 3. 2022.
22	Verica Jovanovski	Predstavnica AZOO u Operativnoj radnoj grupi za praćenje provedba mjera i aktivnosti definiranih Akcijskim planom za unaprjeđenje financijske pismenosti potrošača za razdoblje od 2021. do 2026. godine	Ministarstvo financija	2.1.2023.
23	Andreja Burić	Radna skupina za izradu Nacionalnog plana stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva od 2021. do 2027.	Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske	12. siječnja 2022.
24	Andreja Burić, Tomislav Ogrinšak	Međuresorna radna skupina za praćenje provedbe Nacionalnog plana za ravnopravnost spolova za razdoblje do 2027. godine i pripadajućeg Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana za razdoblje do 2024. godine	Ured za ravnopravnost spolova	7. lipnja 2023.
25	Tomislav Ogrinšak, Andreja Burić	Radna skupina za izradu Nacrta Nacionalnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima za razdoblje od 2022. do 2027. godine i Nacrta Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima za razdoblje od 2022. do 2027., za razdoblje od 2022. do 2024. godine	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina	23. studenog 2023.

26	Hrvoje Knežević	Radna skupina za izradu kurikuluma nastavnog predmeta Povijest u strukovnim školama	MZO/ASOO	27. srpnja 2023.
27	Alma Rovis Brandić	Nacionalno vijeće za razvoj socijalnih politika	Vlada RH	28. svibnja 2021.
28	Alma Rovis Brandić	Ministarstvo zdravstva - radna skupina za procjenu kvalitete projekata u području prevencije ovisnosti	Ministar zdravstva, na prijedlog AZOO	27. srpnja 2023.

20. SPORAZUMI O SURADNJI

Agencija je tijekom 2023. godine potpisala Sporazume o suradnji sa sljedećim institucijama:

- Staroslavenski institut
- UNICEF Hrvatska
- Hrvatski filmski savez
- Centropa – Central Europe Center for Research and Documentation.

21. SUDJELOVANJE VIŠIH SAVJETNIKA AGENCIJE U PROJEKTIMA VISOKIH UČILIŠTA

Projekt *Stručno usavršavanje učitelja u funkciji unapređenja rezultata učenja učenika osnovne škole u prirodoslovnom i matematičkom području (SURFPRIMA, IP-2018-01-8363)*, odobren od *Hrvatske zaklade za znanost*, proveo je istraživački tim pod vodstvom izv. prof. dr. sc. Branka Bognara (Sveučilište u Osijeku, Filozofski fakultet, Odsjek za pedagogiju), koji se sastojao od profesora pretežito zaposlenih na Sveučilištu Josip Juraj Strossmayer u Osijeku te od triju savjetnica iz Agencije za odgoji i obrazovanje, Podružnica Osijek. Osnovna svrha projekta je razvoj i provjera učinkovitosti modela stručnog usavršavanja učitelja biologije i matematike koji mogu doprinijeti kvaliteti učenja učitelja, bitnim promjenama u nastavi i rezultatima koje postižu učenici. Projekt je uspješno realiziran i priveden kraju u prosincu 2023. Dizajniran je i proveden u četiri faze, svaka u trajanju od jedne godine i usmjeren je na razvoj modela profesionalnog razvoja prilagođenog hrvatskom obrazovnom kontekstu. Uspješno je ispunio pa čak i premašio postavljene ciljeve unutar zadanih rokova. Vrednovatelji projekta ističu da je projekt ostvario značajan napredak. Posebno se ističe da broj objavljenih

radova u kategorijama A1 i A2 premašuje inicijalni plan, što ukazuje na iznimnu produktivnost i diseminaciju rezultata. Nadalje, primijenjene su napredne znanstvene metodologije kao što su akcijska i eksperimentalna istraživanja, što dodatno doprinosi značaju projekta u znanstvenom smislu te unapređuje pristup obrazovanju i istraživanju. Projekt se ističe objavljivanjem većeg broja radova od planiranog. Troškovi projekta su u skladu s prihvaćenim financijskim planom. S obzirom na postignuća projekta, njegov doprinos u području obrazovanja, te izvrsnu realizaciju planiranih aktivnosti, projekt "Stručno usavršavanje učitelja u funkciji unapređenja rezultata učenja učenika osnovne škole u prirodoslovnom i matematičkom području" zaslužuje ocjenu A - Odličan napredak. Projekt ne samo da je ispunio sve zacrtane ciljeve za zadano razdoblje, već je i premašio očekivanja, demonstrirajući kvalitetu i doprinos.

22. IZDAVAČKA DJELATNOST

- *Zbornik radova 35. Proljetne škole školskih knjižnica* (Odgajanje i odrastanje u digitalnom vremenu – mogućnosti i perspektive informacijske znanosti), AZOO, Zagreb, 2023.

<https://www.azoo.hr/izdavacka-djelatnost-arhiva/zbornik-radova-35-proljetne-skole-skolskih-knjiznica/>

- *LiDraNo 2023.* – zbornik literarnih i novinarskih radova učenika osnovnih i srednjih škola, AZOO, Zagreb, 2023.

<https://www.azoo.hr/izdavacka-djelatnost-arhiva/lidrano-2023/>

- *Zbornik Smotra projekata – 2023.* iz Građanskog odgoja i obrazovanja, AZOO, Zagreb, 2023.

<https://www.azoo.hr/natjecanja-i-smotre-arhiva/zbornik-smotra-projekata-2023-iz-gradanskog-odgoja-i-obrazovanja/>

Zagreb, 12. veljače 2024.

V. D. RAVNATELJA

Daria Kurtić, prof.

